

ЖІНОЧИЙ СВІТ

WOMAN'S
WORLD

ЖІНОЧИЙ СВІТ

Рік X Березень, 1959 Ч. 3.

Видає Організація Українок
Канади ім. Ольги Басарабової
Редагує редакційна колегія.

Всю кореспонденцію й передплати
висилати на адресу:

"WOMAN'S WORLD"

Box 791 Winnipeg, Man., Canada

Ціна одного числа — 35 ц.

Річна передплата в Канаді, в ЗДА
й інших країнах \$3.50, піврічна \$2.00.

Річна передплата в Англії і Австралії
1½ ф. штерл., у Франції 900 франків.

Редакційна колегія застерігає собі
право скорочувати рукописи. Ру-
кописів не звертаємо.

Друком "Нового Шляху",
184 Александер Ав., Вінніпег, Ман.

WOMAN'S WORLD

Vol X March, 1959 No. 3

Published by the Ukrainian Women's
Organization of Canada

Edited by Editorial Committee.

Correspondence and subscriptions
should be addressed to

"WOMAN'S WORLD"

Box 791 Winnipeg, Man., Canada

Single copy — 35 c.

Yearly subscription in Canada, U. S. A.
and other countries — \$3.50

Half year subscription — \$2.00

Yearly subscription in
Great Britain and Australia — £1½
in France — 900 francs.

Printed by the New Pathway,
184 Alexander Ave., Winnipeg, Man.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL, Post Office Department, Ottawa.

ЗМІСТ

Т. Шевченко: "Безталанний" (уривок)	1	Іванна Зельська: Українська вишивка	15
Майбутнім поколінням	1	Привітання	15
Комітет Українців Канади: В ім'я майбутності української спільноти в Канаді	2	Померла Марія Скоропадська-Монтрезор	15
Павло Юзик: Основне завдання українців Ка- нади	3	"Україна в писанках"	15
Д-р Н. Пазуняк: Ювілей заслуженої українки	5	Вісті СФУЖО	16
Галина Лашенко: Українська жінка і її роль в світовому розвитку жіночого руху	6	Є. С.: 3 нових видань	16
Ольга Войченко: Емалістка, що не може жити без огню	7	УКРАЇНСЬКИЙ ЗОЛОТИЙ ХРЕСТ В АМЕРИЦІ Вісті з Відділів УЗХ	17
Іванна Зельська: Народне мистецтво Музею О- середку УКО	8	Євгенія Янківська: За красу і молодість	17
Новість на книжковому ринку	10	Контекст "Жіночого Світу"	18
ДИТЯЧИЙ СВІТ		Стефанія Гренюк: Звернення до контестанток	18
Тарас Шевченко: Вечір	11	Віра Кемпе: Про добре виховання	19
Перший олівець малого Тарасика	11	Замість квітів	19
К. М.: Найменші Кобзареві	12	Співчуття	19
ENGLISH SECTION		Відгук на заклик	19
Halina Hawryluk Charney: Commemoration of Taras Shevchenko	13	ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНОК КАНАДИ Розмова Центральної Управи зі своїми Від- ділами	20
		З діяльності Відділів ОУК	20
		Куховарські поради	24

Обгортка Мирона Левицького

ПРЕДСТАВНИЦТВА "ЖІНОЧОГО СВІТУ"

АНГЛІЯ:

Federation of Ukrainians in
Great Britain
78, Kensington Park Road
London W. 11, England

ФРАНЦІЯ:

Mme Anna Pasternak
16, Rue de V Diamant
Paris 13,
France

АВСТРАЛІЯ:

Mrs. Irena Pelenska
4 Lusty St.
Arncliffe, Sydney, N. S. W.
Australia

ЖІНОЧИЙ СВІТ

РІК X

БЕРЕЗЕНЬ, 1959

Ч. 3 (111)

ТАРАС ШЕВЧЕНКО

...О святая!
Свята батьківщино моя!
Як поможу тобі в одгаю, —
І ти закована, і я...
Скажу тиранам Божу волю, —
Не зрозуміють, не приймуть!
І на твоїм широкому полі
Камінням вісника поб'ють!...

О, Боже сильний і правдивий,
В Твоїй руці — життя і смерть...
Благослови возстать собором
На подвиг новий і суворий —
На гин викуплення землі,
Землі, повитої в неславу,
Стократ политої криваво,
Колись преславної землі!

(“Безталанний”, 1843 р.)

МАЙБУТНІМ ПОКОЛІННЯМ

(В ШЕВЧЕНКОВІ РОКОВИНІ)

В місяці березні (9-го і 10-го) святкуємо рік-річно пам'ять народження і смерті найбільшого сина України, генія слова та співця-пророка — Тараса Шевченка.

Ці дві дати, що сходяться майже в один час, вшановуємо з великою пошаною і любов'ю, бо Тарас Шевченко відіграв велику роль в житті українського народу. Це ж бо він збудив його з вікового сну неволі, змалював його світле минуле та вказав новий шлях — шлях національного відродження.

Шевченкове могутнє геніальне слово заторкнуло кожен ділянку життя українського народу та наповнило його душу новим, глибоким духовим змістом.

Важливе місце у творах Шевченка займає жінка. Жінка-мати це основа сім'ї і їй Тарас присвятив багато своїх віршів і поем. А матір підніс на п'єдесталь свого призначення і незрівняної краси.

Кобзар Шевченка — це відтворення всього тодішнього життя в Україні та заповіт на майбутнє. Це вогненне слово, що перетворило українців у націю, що знає чого хоче й до чого прямує. Це духове скарбнище, з якої народ постійно черпає нові сили до дальшого змагання за свої права.

З вдячності за це все українці щороку врочисто вшановують його пам'ять.

Українці в Канаді з неменшим пієтизмом шанують Шевченка. А оце з нагоди недалеких роковин 100-ліття смерті Поета, що припадають у 1961 році, заздалегідь приготуються до гідного святкування цієї переломової дати.

За ініціативою і проводом Комітету Українців Канади, свого репрезентативно-координаційного центру, підготовка до цього святкування в повному ході.

Як відомо, Комітет Українців Канади започаткував акцію здвигнення величавого пам'ятника Тарасові Шевченкові в соті роковини його смерті та створення Народньої Фундації Українців Канади його імені.

Монументальний пам'ятник на просторій площі перед манітобським парламентом у Вінніпегу, центрі українців Канади, буде тривалим доказом невмирущості українського духа. Він, пам'ятник, наче смолоскип присвічуватиме майбутнім поколінням, оживлятиме їхні душі та сповнятиме гордістю на велич свого поета та свого народу. Пам'ятник також свідчитиме про нас, як про народ з належним та далекосяглим розумінням культу Шевченка поза межами України.

До здійснення цього великого і благородного діла — здвигнення пам'ятника і створення Народньої Фундації Українців Канади ім. Тараса Шевченка — повинні причинитися також і українки в Канаді, а то й поза Канадою.

Хай не буде ні одної українки, а зокрема хай не буде ні одної членки ОУК, що не зложила б і своєї жертви на цю ціль.

Відгукніться щедро всі на заклик Комітету Українців Канади!

Здвигнім спільними силами гідний пам'ятник Тараса Шевченка у Вінніпегу на славу Поета, на славу канадійських українців та майбутнім поколінням на тривалий доказ величчя духа українського народу.

В ІМ'Я МАЙБУТНОСТІ УКРАЇНСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ В КАНАДІ

...І зорі червоні, як перше плили,
Попливуть і потім, і ти білолиций,
По синьому небу вийдеш погулять...
...Як над Вавилоном, над його садами,
І над тим, що буде з нашими синами,
Ти вічний без краю!.. Люблю розмовлять...
("Гайдамаки" — Т. Шевченко)

УКРАЇНЦІ КАНАДИ!

Комітет Українців Канади, виконуючи в цій країні перед Урядом і суспільно-політичними інституціями обов'язки все-української крайової репрезентації та несучи вже повних 18 років великий тягар відповідальності за долю цієї вітки українського народу, звертається до Українського Громадянства та всіх родів і ступенів його Товариств, Організацій, Установ, Об'єднань, Церковних Громад, Станиць економічного характеру, торговельних і промислових, приватних Спілок і Кооператив, до всіх українських родин, чоловіків, жінок і молоді з гарячим закликом — ставати в ряди будівничих Пам'ятника - Монументу найбільшому Синові України, нашому безсмертному Генієві Тарасові Шевченкові.

Ця мистецька споруда, над якою працює кількадесят наших мистців, буде збудована у Вінніпегу, що географічно положений у середині країни, та завдяки прихильності до справи урядових чинників, на одній з найкращих площ у Канаді, перед величавим будинком Манітобського Парляменту.

Це вперше, відколи нога української людини станула на Північно-Американському суходолі, ми, українці Канади, як одна зічлена українська спільнота, будемо реалізувати тут того роду плян у все-українському розмірі.

Між українцями Канади не буде такої людини, якої серце з того приводу не задрожало б радісним почуттям, що його зазнають тільки творці великих історичних цінностей.

Другий крок у тому самому напрямі й того самого історичного значення — буде створення Все-Української Залізної Фундації ім. Тараса Шевченка, якої основний Чартер ухвалить найближчий Все-Канадійський Конгрес Українців Канади в липні цього року.

Це той історичний шлях до світової майбутності, що його нашому поколінню визначує безсмертне Шевченкове Послання до живих, мертвих і ненароджених земляків, в Україні й не в Україні сущих, з його святою любов'ю до нас усіх та його ж журбою, щоб ми не запропастили своєї душі, відрікаючись скарбів Української Землі.

Цим нашим закликом відкриваємо, починаючи від 1 березня 1959 року, загальну

збірку фондів на пам'ятник Тарасові Шевченкові, яких квота згідно з кошторисом, устійнена на 150 тисяч доларів.

До того часу всі Українські Громади в цілій Канаді повинні мати свої місцеві Шевченківські Комітети. Крайовий Шевченківський Комітет буде вибраний на Все-Канадійському Конгресі.

Технічні питання збіркової кампанії і відповідні вказівки будуть проголошені в слідуючих комунікатах.

Хай же Бог Всевишній допомагає нам у тому великому ділі й утривалить між нами непереможного Шевченкового духа. Без Шевченка наш козацький рід у Канаді звівся би на ніщо й загинув би. Тільки надрядна сила духа Тараса Шевченка буде гарантією майбутності нашого роду в цій країні, а його Пам'ятник провідною зорею, що своїм ясним промінням пригадуватиме нашим дітям, внукам і правнукам, хто вони й хто їх нарід, та що вони, на широких автостадах у вільному світі, не сироти й не безбачченки.

І для нас, сучасників, стане легше жити в кліматі великих ідей Шевченка й навідується до Пам'ятника, у хвилинах нашої радості й скорботи, будемо набирати свіжих сил і віри.

Починаймо ж Дорогі Земляки, здійснювати нашу спільну задушевну мрію про репрезентативний Пам'ятник-Монумент Тарасові Шевченкові в Канаді, з таким ентузіазмом і любов'ю, на які це історичне діло заслуговує.

КОМІТЕТ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

Президія

о. Д-р С. В. Савчук,
1-ий віцепрезидент

о. Д-р В. Кушнір,
президент

М. Погорецький,
2-ий віцепрезидент
і координатор

І. Г. Сирник
ген. секретар

Члени: П. Вах, о. С. Їжик, Г. Кукса, В. Мартинець, д-р Т. Михайлівський, П. Олійницький, проп. Л. Стандрет, Є. Ситник, А. Фігус.

ВІДЗНАЧЕННЯ МИРИ ЛАЗЕЧКО-ГААС

Відома канадійська поетка українського роду, п. Мира Лазечко-Гаас одержала почесну "грамоту признання" від УВАН за свою працю над перекладами Шевченка на англійську мову. Грамоту вручив поетці проф. Яр. Рудницький на щорічній Шевченківській Сесії УВАН у Вінніпегу 1 березня ц. р.

Основне завдання українців Канади

Висловлені думки д-ром П. Юзиком, професором Манітобського університету й президентом Осередку Української Культури й Освіти, про основне завдання українців Канади стосуються в однаковій мірі як до чоловіків, так і до жінок. Українська жінка може й повинна відіграти велику роль в цій важливій проблемі, що торкається майбутнього життя українців у Канаді.

З приємністю містимо актуальну статтю д-ра П. Юзика та радо приймемо відповідні завваги чи нові думки від читачок (ів) "Жіночого Світу" до цієї теми. — Ред.

У своїх публічних виступах провідники українських світських і церковних організацій рідко підносять питання основного завдання української групи в Канаді. Дуже часто чути від них, що головне завдання українців є піддержувати морально й фінансово певну організацію, або церкву, або політичну партію чи справу. Хоч як важна церква в житті народу, хоч як важна справа визволення України й хоч як важна консолідація українських організацій, все таки передумовою успіху в усіх цих ділянках є не тільки самозбереження української групи як такої, але також її постійний розвиток.

Інакшими словами, без українців не можуть існувати українські організації, установи й церкви. А ті, що тепер діяльні й виконують вартісні функції, можуть пізніше зникнути, якщо не буде постійного допливу молоді, яка буде шанувати теперішні цілі й ідеали. Так розпалося кілька груп у Злучених Державах.

Канадський уряд не приймав українських переселенців як українську групу з забезпеченими правами. Кожного переселенця чи іммігранта прийняв уряд як майбутнього громадянина Канади. Завдяки збереженню наших культурних цінностей, завдяки діяльності такого консолідаційного чинника як Комітет Українців Канади й завдяки нашому великому вкладу у всебічну розбудову Канади, українці вирінули як поважна й щораз більше респектована група.

Канадське населення складається з більше як п'ятдесят національних груп з різних рас, віроісповідань і культур. Після перепису 1951 року, британці (англо-саксонці-кельти) творять менше як половину населення — 48 процентів, французи — 31 процент, а всі решта — 21 процент. Британська й французька групи мають свої права забезпечені в конституції і в законах. Вони домінуючі елементи в Канаді.

Всі інші поза британською й французькою групами творять так звану третю групу, або третій елемент. У цьому елементі є дуже велике число різних етнічних груп, але їх діяння в Канаді зовсім не скоординоване. Сюди належать українці. Вони хоч творять тільки три проценти канадського населення, так розположені по цілій Канаді й мають настільки поважних здобутків, що їх роль, як провідника третьої групи, майже незаперечна.

До Другої Світової Війни, супроти всіх цих менших груп канадський уряд і провідники загально пристосовували напрям асиміляції, або теорію "стоплюючого котла" (мелтінг' пот), що вийшла зі Злучених Держав. Разом з іншими групами в третій групі українці поборювали асиміляцію, вказуючи на приклад лева, що жере безборонну вівцю; вівця, що могла б зробити певний вклад, таким способом пропадає. Стоплюючий котел мішає всі виразні складники, з чого витворюється незнаний продукт, а часто наверх випливає брудний накіп; так само могло б статися зі стоппленням різних культур, що також могло б видати небажаний вислід.

На початку Другої Світової війни канадський уряд створив "Горожанський Відділ" (Ситизеншип Бренч), що мав за завдання координувати зусилля всіх етнічних груп для провадження тяжкої війни. В цей час вийшла концепція "інтеграції", яка була сприємлива для всіх груп й яка до сьогодні є напрямом уряду. Інтеграція признає культурні цінності всіх складових груп і висуває напрям, щоб поступнево інкорпоровати гарні аспекти всіх культур і тим способом творити канадську культуру. Тоді, канадська культура була б подібна до мозаїки, в якій блищали б ясно всі дорогоцінні камінці, або до райдуги, в якій всі кольори творили б прекрасну цілість і чар, або до квіткового саду, в якому кожна квітка пишалась би своїми питомими кольорами й ароматом.

Після концепції інтеграції, кожна етнічна група не тільки має право на існування, але — що дуже важне — від неї вимагається видати з себе найкращі культурні цінності, як вклад у загальну скарбницю канадської культури. Це дає нагоду для кожної групи, щоб зберегти себе в найкращому виді, розвиватися й навіть творити нові цінності. В цьому процесі відіграє головну роль видатність на культурному полі, хоч не виключається видатність у політиці й економічній сфері.

Культура представляє обличчя народу й його душу, яка є глибиною його життя. Вона має багато складників — літературу, історію, мову, музику, мистецтво, танці, традиції, звичаї, філософію, релігію й освіту. Через ском-

плікованість культурний процес повільний і поступ часто затриманий, зокрема коли обставини несприятливі, або як одиниці, організації, установи, чи держави не дадуть заохоти й потрібних фондів. Зробити поступ у політиці чи в економічній ділянці легше, як на культурному полі. Народ може стратити політичну й економічну свободу, але він не зникне, якщо його культура буде збережена. Раз гине його культура, тоді гине народ, чи відтинок народу поза межами батьківщини.

Українці в Канаді є малий відтинок українського народу далеко від оригінальної батьківщини. Ми можемо бути затоплені в широкому й глибокому канадійському морі. Ми неначе корабель, що відплив від головної фльоти. Як корабель міцний і має розумних керманів, які доставлять довільно палива, він буде довго існувати й служити. Корабель — це українська культура, керманіч — це провід КУК, а паливо — це фонди, сперті на твердих економічних підвалинах.

Існування в Канаді поверх шістдесят років виявило певні тенденції в житті українців. Перші переселенці, переважно селяни, створили базу. Вони перетворили мільйони акрів диких західних степів на плодючі фарми й спричинилися багато до розбудови залізниць, міст і до розвитку цивілізації взагалі. Хоч багато з них були неграмотними, вони збудували церкви, залі й бурси, великі школи, влаштовували концерти, представлення й відчити, видавали часописи й книжки, створили політично-культурні організації, своїх дітей посилали до високих шкіл і брали активну участь у політичній житті Канади. Їхні діти пішли в усі галузі життя цього краю. Друга імміграція, яка прибула між війнами, скристалізувала ідеї толерантності, єдності й активної помочі визвольним змаганням на Україні. Третя імміграція, що прибула по останній війні, дала вклад визначних науковців і культурних діячів, але також внесла політичний розгартіш.

Сьогодні, в загальних рисах так виглядає життя українців Канади. Маємо дві великі церкви з митрополитами на чолі, але вони дуже мало причиняються прямо до суспільної праці. Організацій є велика скількість; це створило велику колотнечу з шкідливими наслідками й тепер вони слабнуть і розпадаються. На щастя існує координаційне тіло — Комітет Українців Канади, що діє конструктивно, але не має задовільної підтримки з боку складових організацій й громадянства. Число молоді збільшується, але щораз менше вступає до українських організацій і церков. Хоч є поважні здобутки в політиці (міністри, сенатори, і т. п.) і в економічній ділянці, то ці здобутки не завжди приносять конкретну користь для української групи.

Українська культура, як еменація цілої нашої групи, є загально занедбана. Її розви-

ток є залежний від організацій, які самі є слабі. Хоч дещо робиться, але це є доривочне. Коли на церкви, церковні школи й харитативні установи впливають мільйони доларів, то на культурні потреби приходять відчепні центи. Брак баянсу це нездорове явище. Не забуваймо, що як українська культура занепаде й зів'яне, то українські церкви, установи й організації стануть порожніми й українська група евентуально зникне в Канаді без значного сліду.

Як хочемо затримати молодь при українстві, то треба присвятити найбільшу увагу культурі, так як робить жидівська група в Канаді. Молодь не розуміє й не хоче розуміти політичних і релігійних сварок, що має таке велике місце в нашому житті. Тому вона втікає від українства. Справа української культури не поставлена на високе належне їй місце, й наша молодь, незнаючи цінностей нашої культури, а знаючи гірші сторони нашого життя, не тільки що не має що шанувати, але часто навіть стидається свого походження. Кричати на молодь у церквах і залах нічого не помагає, бо вона й так цього не чує. Більшість української групи в Канаді є уродженцями цієї країни й до неї треба іншого підходу.

Отже, як велика більшість уродженців не приходять, але втікає від українського життя, то треба знайти способи дістатися до них. Перше й основне це те, щоб поставити справу української культури на найважливішому місці в програмі діяння КУК. Друге, треба поширювати інформації про українську культуру і переклади з української літератури по школах, включно з університетом в урядових колах, промовами до канадійських клубів і участю добрих хорів, танцювальних груп й різних мистецьких вистав на канадійських імпрезах.

Підкреслюю, що відповідальність за хід культурного розвитку в Канаді має мати українська група як цілість. Комітет Українців Канади мусить дати провід в цій ділянці й знайти найкращі способи й відповідні фонди — з повною підтримкою українських організацій, церков і громадянства. Як хочемо передати важний український вклад у скарбницю канадійської культури, чим гордилась би наша молодь, ніяка інша установа не може цього зробити на широку й високу скалю, тільки КУК. Тому, що канадійський уряд іде по лінії інтеграції, то доступ українців до деяких державних фондів, як Канадійська Рада (Кенеді Кавсил), і до уродженців Канади улегнений. Коли здобувається мільйони дол. на церкви, то муситься знайти мільйони на конечні потреби культури. Як про це скоро не подбається, то пізніше може бути запізно.

З потреб, які вимагають пильної уваги й акції, необхідно, щоб постав Дім Української

Ювілей заслуженої ученої

13 лютого 1959 р. минуло 75 літ з дня народження нашої визначної ученої, проф. д-р Наталії Полонської-Василенко. Є це зараз 50-ліття її науково-дослідчої і педагогічної праці. Це велика дата в житті людини, що вміла й уміє жити вартісним життям і, не зважаючи на дуже важкі обставини, творити цінності для скарбниці національної науки й культури.

Ювілятка прийшла на світ 13 лютого 1884 р. в Харкові. Змалку здібна до науки, скінчила гімназію з медаллю в 1901 р. Вищі Жіночі Курси закінчила в Києві в 1911 р., а в 1913 р. здала державний іспит в університеті св. Володимира.

Вже з 1909 р. виконує дослідчу роботу в архівах, а з 1910 р. починає свою педагогічну працю в гімназіях, з 1912 р. в вищих школах — як асистент двох кафедр історії і методики викладання історії. В 1916 р. здає магістерський іспит і в тому ж році здобуває докторську в Київському університеті.

Це одна з перших жінок, що дійшла до цього наукового ступеня в цілій російській імперії. Після цього іменують учену професором ряду високих шкіл: Вищих Жіночих Курсів, Народного Університету, Географічного Інституту, Археологічного Інституту. Після ліквідації советською владою цих шкіл в 1920 р., поновлює працю у Високій школі в 1927-32 рр., проводячи курс археології, а в 1914-41 р., як професор історії України.

Починаючи з 1924 р. є членом Української Академії Наук. В повоєнних часах про-

довжує діяльність як професор Українського Вільного Університету в Празі, в Мюнхені — Богословської Педагогічної Академії; з 1946 р. як дійсний член НТШ і УВАН, а також член Інтернаціональної Вільної Академії Наук у Парижі від 1953 р.

Ювілятка являється при тім автором близько 200 наукових праць, з яких понад 100 вийшло друком. До її капітальних праць належать: Історично - культурний Атлас з 1914 р., потім велика монографія "Заселення Південної України в середині XVIII ст.", за яку вчена дістала докторський титул. Тепер ця праця вийшла в англійській мові. Останнього часу появилася її "Історія ВУАН", що свідчить про великий зібраний матеріал і джерельні знання авторки.

Вже цей ляконічно - короткий перегляд наукової діяльності ювілятки свідчить про її життя, як про повне наполегливої праці й посвяти улюбленому ділу. Переслідувана советською владою за свою українську патріотичну настанову, не міняє своєї лінії під ворожим тиском і гнетом. Воліє цілі роки не викладати в школах і не бути офіційно членом УАН, ніж викладати молоді неіснуючі істини згідно з Ленінсько - Сталінською доктриною. Та й тепер, перебуваючи в невідрадних обставинах повоєнних часів у Німеччині, слаба здоров'ям, не випускає пера з рук, працює наполегливо й з захопленням, якого могли б її позаздрити молодші її колеги.

Треба не втрачати надії, що ювілятка зможе ще довгі роки проводити свою улюблену високовартісну наукову працю.

Культури (назва може бути інша) в Вінніпегу, в центрі українського життя в Канаді; цей будинок повинен бути елегантно імпрезантийний й репрезентативний, так як кафедра церкви. Тут повинен міститися спільний музей, спільна бібліотека й архіви; основою може бути Оесередок Української Культури й Освіти й інші подібні установи, як також науково-дослідчі інституції, як Українська Вільна Академія Наук (УВАН) і Наукове Товариство імені Тараса Шевченка (НТШ). Така інституція могла б провадити Культурно - Освітні Курси загального харктеру з рамени КУК, і різні компетиції в співі, музиці, танцях, писанках, вишитті, красномовстві, поезії, і т. п.

Щонайшвидше треба приступити до створення трьох фондів:

1. **Видавничий Фонд**, що повинен бути ротаційний, для видання потрібних книжок з історії, літератури тощо, підручників для Рідних Шкіл, Публічних і Середніх Шкіл і для університетів, енциклопедії, й поважного журналу культури в англійській мові.

2. **Дослідчий Фонд** для потрібних дослідів у різних ділянках, щоб заплатити спеціалістам, які могли б віддати свій час виключно для певної цілі.

3. **Стипендійний Фонд** для здібних студентів, щоб брали вищі студії, які були б корисні для української групи в Канаді. Для кожного фонду були б комісії, зложені з авторитетів і з людей з досвідом. Ці фонди могли б бути частинами **Української Фундації**, на яку гордо жертвували б організації й одиниці, включно з тестаментами по смерті, а процентовий дохід був би призначений на згадані цілі. Треба вітати почин КУК у цьому напрямі.

Так уже роблять деякі інші групи, наприклад жиди, ісландці і інші. Як ми так поступимо, то запевнимо здоровий розвиток української культури, що напевно викличе респект у молоді й затримає її при українстві. До цієї творчости варт змагати, бо вона може вийти тільки на добро української групи, української справи й нашої країни, Канади.

УКРАЇНСЬКА ЖІНКА І ЇЇ РОЛЯ В СВІТОВОМУ РОЗВИТКУ ЖІНОЧОГО РУХУ

(Продовження)

З цієї братської школи згодом виріс київський колеґіум, який пізніше став славною Києво - Могилянською Академією. А мати гетьмана Івана Мазепи, вже тоді черниця і членка Луцького братства, Марія Магдалина, часто була дорадницею сина. Войовничі волинські жінки, коли виникала konieczність, з своїм військом й селянами, виступали проти татар в обороні свого майна. Деколи, захищаючи свої права, виступали й проти короля.

В другій половині XVII ст. здобула великий вплив серед козацтва жінка полковника Семена Палія, "мати-полковниця", як її називали. В часі заслання її чоловіка, з вірними їй козаками, вона обороняла Хвастівщину від поляків і фактично правила цими землями.

Італійка Гелена Люкреція дістала науковий ступінь у Падуанським університеті в 1678 р. А через 100 років Лавра Бассі в Болонським університеті зайняла катедру фізико-медицини. В 1716 р. до хворих дітей московського царя Петра була викликана "дохтурця", грекиня Лавра Поликала. Марія Амортетті славна як правник. Луїза Чіччі відома поетка. Джіанніна Міллі стала в середині XIX ст. народньою поеткою Італії і музою італійського відродження. Вона заснувала для жінок кілька шкіл. Італійки Ізабелла Патучі, Ада Негрі — поетки, з них остання, що сама походить з селянсько-робітничої родини, хоч вийшла заміж за багатого шляхтича, була правдивою народньою трибуною у своїй батьківщині. Луїза Саредо — письменниця і скульптор, Олександра Раввиця італійська громадська діячка. В Росії, за часів цариці Катерини II, Катерина Дашкова призначена головою Академії Наук. В добу французької революції Манон Ролян замість більш нерішучого чоловіка, властиво кермувала міністерством і рішеннями Конвента. Письменниця і революціонерка Олімпія де Гуж загинула на ешафоті за сміливі докори Робесп'єру. Жінки кермували салюнами в вищих колах Італії в епоху Відродження, хоч, може, першим таким салюном був дім Аспазії, славної своєю красою і розумом ще в V ст. до Р. Х. В її домі сходились найздібніші люди в Ате-нах. У Франції в часі Директорії відігравав ролю політичний салюн письменниці мадам де'Сталь, де бував Костюшко. Відома непри-ятелька Наполеона, в часі свого вигнання об'їздила багато країн Європи, зустрічалась з Гете, Шіллером і іншими визначними особистостями того часу й написала декілька творів, як "Корінна", "Дельоріна", "De l'Allemagne", "Des passions". В тодішньому вищому світі боялися її гострого язика і дотепів. Господинями інших відомих французьких са-

льонів, де збирались письменники, політики, дипломати, де обмінювались думками, де шлі-фувались мова і делікатність поведінки і які увійшли в історію культури Франції, були маркіза Рамбуйе, Нінон де Ленкло, мадам де Савіньї і ін. В часі Реставрації в салюні мадам Рекам'є царював Шатабріан. Юлія Рекам'є була відома не лише у Франції. Але це не було сьйво лише її духа, але й краси, в рамках багатства й казкової розкоші. Ці салюни і та вишліфованість, яку вони давали мові, літературі, новим ідеям, врешті поведінню помагали вводити скарби французької культури в загально світову скарбницю. Вплив "салюнів" і їх "королів" був величезний. Бо їх господині вміли мирити і з'єднувати людей. А жінка мусить стерегти не лише свою родину, але й товариство, громаду й бути його душею. Стиль таких салюнів перейняли й інші країни, але того блиску, як у Франції, вони не досягли. Взагалі жінки на заході мали великий вплив на громадське життя, хоч правно займали становище дуже підрядне. В добу середньовіччя вони ушляхотнювали лицарські звичаї. На них було скероване надхнення мінестрелів і мінезінгерів. А вже пізніше літературний смак, мова, поведіння удосконалювались через салюни. Важкі історичні умови утруднили в нас можливість розквіту такого стилю товариського життя, хоч процвітало воно в Польщі в рухливій житті давньої шляхти, з їх соймами і соймиками, де душею товариства була жінка. Але ці культурні завоювання йшли на верхах і не вносили нічого в тодішній побут. В російській імперії розцвіт салюнів був в 20-30-ті роки XIX ст. Та зміни в положенні аристократичної верхівки викликали поступово упадок салюнів.

В добу романтизму жінки з вищих кол діють більше, як інспекторки чи приятельки поетів і державних мужів. Вони всім цікавляться але "в собі". Мовляв, "кермуйте світом, а ми хочемо кермувати вами". Такими інспекторками були в давніші ще часи Беатриче для Данте, Лавра для Петрарки, Фанаріна для Рафаеля, Леонора д'Есте для Тас-со, фрав Гуттерман для Віелянда, Лотта фон Лянґенфельд для Шіллера, Беттіна для Гете, Козина Ваґнер для Ріхарда Ваґнера, сирота Оксана і Ганна Закревська для Тараса Шевченка. Під їх впливом, а часто без усякого намагання з їх боку, а тільки під впливом того глибокого враження, яке вони зробили на мужчину "він буде рости по їх бажанню", як казав Ліст, "ставати таким, яким вони бажали його бачити. І така його любов хоронить сон нації, не дає йому перейти в смертельний". (Далі буде)

ЕМАЛІСТКА, ЩО НЕ МОЖЕ ЖИТИ БЕЗ ВОГНЮ

Моя недавно відбута подорож до Європи дала мені можливість познайомитися з українськими мистцями, що діють під теперішню пору в західній Європі. Мало з нас у Канаді чи в ЗДА знає про них і тому я хотіла б познайомити ширшу громаду з деякими. Відсилаючи більш зацікавлених до моїх репортажів, що друкуються на сторінках "Українського Голосу", (опісля вийдуть окремою книжкою), в цій статті хочу подати декілька інформацій про невідому тут за морем жінку-мистця, п. Марійку Дольницьку, що з нею я мала змогу познайомитися при кінці моєї європейської подорожі у Відні.

На основі її усних інформацій, а також матеріалів, що мені їх ласкаво подала її близька приятелька, п-на Мирося Левицька, я можу познайомити ближче читачок з її особою. Пані Марійка не тільки невідома нам у Канаді як мистець, але рід мистецтва, якому вона присвятила все своє життя, мало тут знаний. Пані Дольницька — європейської слави емалістка й має вироблене ім'я серед фахових мистецьких кіл. Вона народилася в Галичині, дочка радника, Антона Дольницького. Науку побирала в Відні. По закінченні Школи Прикладного Мистецтва, вибрала емаль, як спеціальний фаж, крім цього скінчила клясу малярства у проф. Miller-Hoffmann-a. За свої праці в емалі отримала в Школі Прикладного Мистецтва велику нагороду "Eitelbergerpreis". Цю нагороду нелегко дістати, бо за 30 літ була вона дана тільки шість разів.

По першій світовій війні п. М. Дольницька виїхала була до ЗДА й там працювала чотири роки як малярка — в Мінеаполіс і в Філадельфії. В Америці дістала кілька нагород за свої емалеві праці. Тут мала чотири власні вистави (one man exhibits). Вернувшись до Відня, відкрила в "Новій Галерії" свою власну майстерню успішно. З того часу брала участь з великим успіхом у багатьох виставах по музеях, галеріях і виставах церковного мистецтва в різних краях, де одержувала дуже часто нагороди. На виставі в Стокгольмі сам король купив один з її емалів, а на австрійській виставі мистецтва в Лондоні дістала нагороду. Її речі були на виставі майже в кожній країні західньої Європи. В 1936 р. була покликана до Львова. Там мала в Школі Прикладного Мистецтва курси в емальових роботах, а її чоловік, проф. Отто Недбаль, курси в металевих виробках.

Крім техніки емалю, пані Дольницька опанувала дуже стару техніку малювання воском (так звана "енкавстика") і в цій ділянці зробила ряд винаходів, модернізуючи цю стару техніку. З приводу цього в 1949 р. появилася її стаття в англійській мові під заг.

М. Дольницька: Мадонна (емаль)
З колекції О. Войценко

"Про матеріяли й методи енкавстики" в книжці "Encaustic" — Materials and Methods — Frances Pratt & Becca Fizil, Lear, New York, 1949.

Друга світова війна послабила можливості її праці, але по війні вона знову почала інтенсивно творити й працювати. На міжнародній виставі Християнського Мистецтва в Відні закупив сам міністер Освіти два її емалі. Один з її останніх робіт (з 1957 р.) це прегарна чаша для греко-католицької церкви у Фреквіль (Frackville), ЗДА; вона її виготовила на спілку з чоловіком. Сама виконала спеціальної форми й величини образи в емалі, а її чоловік оформив тло чаші й виконав усе інше, що треба було до цілості композиції в золоті. Я бачила знімки цієї чаші — це щось надзвичайне.

Між емальми пані Дольницької знаходиться дуже багато ікон. Взагалі її твори базуються переважно на біблійних мотивах, бо вона глибоко віруюча людина. Я щаслива, що вдалося мені привести дві Мадонни її роботи. Одна з них знаходиться в моїй колекції, а друга в пані М. Рудницької, що також дуже високо цінить творчість п. Дольницької.

Її майстерня положена в центрі Відня, недалеко храму св. Стефана в дуже старовинній будові колишнього монастиря з грубими мурами та вузькими коридорами. Власне при кінці одного з коридорів знаходиться сама майстерня, а в одному куточку її обов'язкова піч до випалювання. Одна журналістка, коли писала про майстерню п. Дольницької, назвала її "Чарівною Майстернею", а далі написала так:

"Господиня цього гарівного царства сидить нахилена при столі й укладає з великим трудом пінцеткою маленькі й ніжні фігури людей, звірів, квітів тоненькими плоскими дротиками на емальованих плитах і

підставках. Трудна це й морозна робота. Пані Дольницька пояснює, що ця робота вимагає не тільки артизму маляра, а також золотаря. Сягає ця техніка аж до старовинних часів, до старих єгиптян, персів і китайців з-перед 3,000 літ. До повного розквіту дійшла ця техніка у Візантії..."

В дальшому згадана журналістка подає деталі емальової техніки й з захопленням висловлюється про працю нашої землячки.

Дуже цікаве закінчення її статті й ним я хочу закінчити ці свої короткі інформації:

"Емаль — техніка випалювання в огні. — 'Не можу жити без огню' — заявляє з усміхом пані Марійка Дольницька".

Народне Мистецтво Осередку УКО

(Виставка під час чайного прийняття)

Один раз у році Осередок Української Культури й Освіти у Вінніпегу влаштовує імпрезу т. зв. "чай", щоб придбати дещо фондів на ведення праці в Осередку.

Дня 22 лютого 1959 р. відбувся саме такий чай у великій залі УНО. Імпрезою заряджувала п. Т. Кошиць, управителька Осередку. Пані з вінніпегського Відділу ОУК приготували чайне прийняття, а пластуни допомогли обслуговувати гостей.

Імпрезу відкрив відповідним вступним словом голова Осередку УКО, проф. Павло Юзик. Він також представив присутнього на прийнятті посадника Вінніпегу, п. Степана Дзюбу. Численна добірна публіка виповнила простору залю дому УНО.

Змістовний реферат про українську народню вишивку, а також пояснення до виставки народньої нощі виголосила редакторка "Жіночого Світу", п. Стефанія Бубнюк.

Центральне місце на виставці відступлено для Київщини й Полтавщини. Тут пишалися: 1 сорочка — вирізуванням, 1 вишивана сорочка з мережками і 1 сорочка вишивана хрестиком рослинним орнаментом. Крім

сорочок було 3 рушники: тканий, вишитий і відбиваний, що, вміло розміщені, доповнювали й творили цілість.

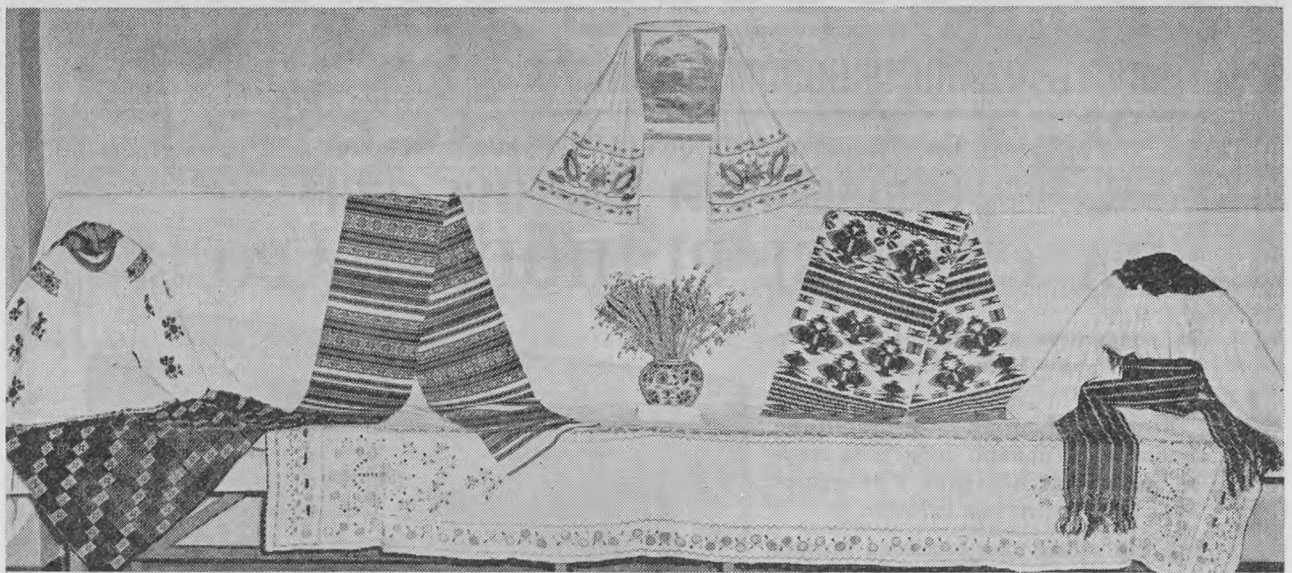
Праворуч пишалися такі сорочки: 1 з Полісся, вишивана заволіканням, з куском тканой спідниці, 1 сорочка зі Сокальщини з перевагою чорного кольору, та цікавою сполукою рукава з уставкою, 1 сорочка з Буковини, святочна, вишивана з додатком золота і срібла, добре задержана, та 2 давні, що їм більше, ніж 150 років. Три ткані рідкісної роботи рушники давали добру уяву про вичислені землі України.

Ліворуч красувалися і манили око глядачів також жіночі сорочки: 1 сорочка дуже давня зі Станиславщини, з орнаментом тканим і дискретно приміненою вишивкою; 2 сорочки з Городенщини (такі до себе не подібні), одна вишивана "коциком", друга хрестиками, що наочно вказували про незрівняне багатство вишивкового орнаменту й техніки не лише областей чи повітів, але навіть поодиноких сіл. Прекрасна сорочка з Борщівщини закінчувала перегляд вичислених районів України.

Жіночі сорочки з повітів: Борщів, Заліщики, Городенка і Станиславів

Сорочки й рушники — Київщина, Полтавщина

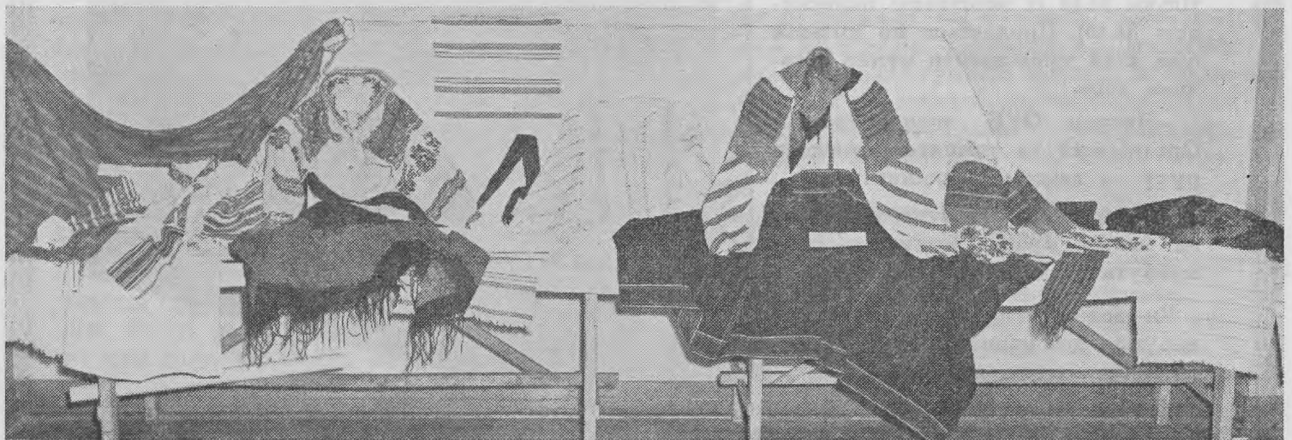
Доповненням до поодиноких зразків були крайки, хустини, гердани й намисто, 1 обгортка, 1 плахта та 1 перемітка, а також природної величини лялька в полтавському строї.

Всі вичислені експонати були добре підібрані та по мистецьки розміщені. Вистава вражала не кількістю, а якістю виставлених речей.

* * *

На жаль треба ствердити, що Музей Осередку Української Культури й Освіти не має

дотепер гуцульських, бойківських і лемківських жіночих та чоловічих сорочок, а також інших частин одягу, що такі характеристичні для наших верховинців. Вони напевно є між нашими земляками, їх треба тільки відшукати й переконати тих, що мають ці скарби, щоб віддали їх до музею. В хатах, де їх може навіть з пієтизмом переховують, зацікавлена ними тільки маленька горстка домашніх, а в музеї їх оглядатимуть і свої, і чужинці. На цих чудових зразках учитиметься наша молодь, роджена поза межами України

Сорочки з Полісся, Сокальщини й Буковини

й набиратиме пошани й подиву для прадідів, що виплекали й нащадкам передали мистецькі зразки нашої народної нощі.

В імені Осередку Української Культури й Освіти у Вінніпегу звертаюсь із сердечним проханням до всіх, що читатимуть ці рядки: допомогти нам віднайти цих добродіїв-меценатів, що жертвували б для Осередку нощу

наших верховинців обабіч Карпат. Не відкладайте на пізніше, зробіть це негайно.

Призначені речі для Музею ОУКО прошу слати на адресу Осередку:

Ukrainian Cultural and Educational Centre,
P. O. Box 791, Winnipeg, Man., Canada.

Іванна Зельська

НОВІСТЬ НА КНИЖКОВОМУ РИНКУ !

Вже вийшов з друку коштовно виданий

ЮВІЛЕЙНИЙ ЗБІРНИК ОУК

“НА СЛУЖБІ РІДНОГО НАРОДУ”

За редакцією дослідниці жіночого руху Ірини Книш.

Великий формат, 500 сторін на люксовім папері, вибаглива тверда полотняна обгортка з золотими буквами, багатство світлин.

В цій книзі представлена історія чверть-століття діяльності Організації Українок Канади ім. О. Басараб.

Біля 400 оригінальних і візрцево виконаних світлин, разом з документальними різними статтями, на світлює всебічну народню працю ОУК.

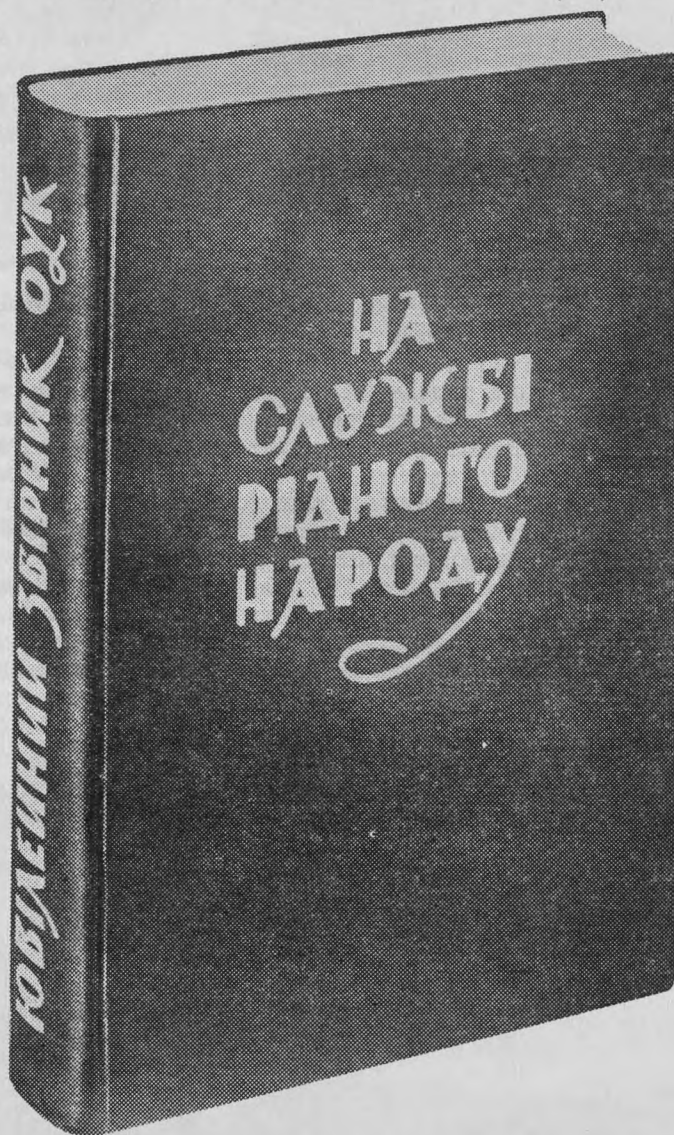
Кожний, хто цікавиться розвитком українського життя в Канаді та вкладом українського жіноцтва в розбудову національного життя, повинен обов'язково набути це небуденне видання.

Ціна цього люксового збірника тільки \$6.00 (з поштовою пересилкою \$6.40). Продається по низькій ціні, щоб уможливити купно збірника всім.

Членки ОУК, члени Братніх Організацій та симпатки нашого руху — свідомі українки!

Пізнаймо своє минуле та вчімся на ньому краще будувати своє майбутнє.

Чи може бути більше вартісний дарунок для ваших рідних, близьких і знайомих, як книга

“НА СЛУЖБІ РІДНОГО НАРОДУ”?

Тож спішіть з замовленням, бо наклад невеликий.

Замовлення приймають всі місцеві Відділи ОУК по Канаді і Центральна Управа ОУК в Торонто. Адреса:

UKRAINIAN WOMEN'S ORGANIZATION OF CANADA, C. E.

106 Spadina Rd., Toronto, Ont., Canada

ДИТЯЧИЙ СВІТ

ТАРАС ШЕВЧЕНКО

ВЕЧІР

САДОК ВИШНЕВИЙ КОЛО ХАТИ,
ХРУЩІ НАД ВИШНЯМИ ГУДУТЬ,
ПЛУГАТАРІ З ПЛУГАМИ ЙДУТЬ,
СПІВАЮТЬ, ЙДУЧИ ДІВЧАТА,
А МАТЕРІ ВЕЧЕРЯТЬ ЖДУТЬ.

СІМ'Я ВЕЧЕРЯ КОЛО ХАТИ,
ВЕЧІРНЯ ЗІРОНЬКА ВСТАЄ,
ДОЧКА ВЕЧЕРЯТЬ ПОДАЄ,
А МАТИ ХОЧЕ НАУЧАТИ,
ТАК СОЛОВЕЙКО НЕ ДАЄ.

ПОКЛАЛА МАТИ КОЛО ХАТИ
МАЛЕНЬКИХ ДІТОЧОК СВОЇХ,
САМА ЗАСНУЛА КОЛО ЇХ,
ЗАТИХЛО ВСЕ... ТІЛЬКИ ДІВЧАТА
ТА СОЛОВЕЙКО НЕ ЗАТИХ.

ПЕРШИЙ ОЛІВЕЦЬ МАЛОГО ТАРАСИКА

Великдень у 1821 р. припадав на 22 квітня. Дуже гарно прибрала цариця весна село Кирилівку на Великдень. Свіжо побілені хати з мальованими віконцями аж потопали в білому цвіті вишень та в рожевому цвіті яблунь. У великодній вівторок у селі новина! В село зайшов коробейник (коробейниками звали в Україні мандрівних крамарів). Такий коробейник носив, а як мав візок і коника, то возив різні товари на продаж. Була людям на селах і на хуторах вигода, бо не треба було йти до віддаленого міста. Все можна було купити в коробейника: цукру, чаю, хустки, заповоч на вишивки й ігли, нитки, гарні хустини ба й книжки. Вони вешталися скрізь і знали безліч усяких новин. Тому, як коробейник появився, була це для села неабияка подія. Був він тоді для села тим, чим тепер є газета.

Коробейника, що появився тепер у Кирилівці, знали тут уже здавна. І любив його, бо знав багато всячини та й умів гарно оповідати.

У великодній понеділок зайшов він нагору до двора. Там його гарно прийняла панська служба, бо в цьому році латинський Великдень припадав разом із православним, то мали його чим прийняти.

Тепер він у селі. І зайшов по старій знайомості до Григорія Шевченка. Знав, що його тут гарно приймуть.

Ось і сидить він уже в хаті, де на столі розложив свій крам. Посходилися сусіди, оглядають, вибирають, торгують. Дівчата оглядають — хустини, заповоч; жінки — посуду, а чоловіки — ножики, люльки. І діти обступили його, а в малого Тараса аж очі горять, як побачив якусь книжку "з кунштниками" (образками). Завважив це коробейник тай питає Тарасика:

— Гарні образочки, що?

— Гарні! — каже Тарас.

А батько:

— О, він дуже любить малювати!

— Так — каже мати, взимі всюди стіни пообмальовував вуглем.

— Бо не маю паперу ні олівця — а його очі вже глядять туди, де в коробейника папір тай олівці.

— Ех, коби в мене гроші, купив би зараз — думає малий Тарасик. Попрохати б хіба в батька. Та ні, в батька теж нема грошей, а олівець і папір дуже дорогі. Може пізніше прискладаю собі та й другим разом куплю — думає семилітний хлопчина, та все ж таки годі відірвати очі від цих скарбів, що їх повно в коробейника.

Завважив це коробейник тай питає:

— Хотів би ти, хлопче, мати олівець?

— Ой, ще й як хотів би! — закликав голосно Тарас, аж усі засміялися. Коробейник понишпорив у кишені тай добув відтіля кусень олівця.

— На, маєш олівець! Пиши й рисуй! Ти, бачу, цікавий, і з тебе будуть колись люди.

— Були б може — зідхнув Тарасиків батько — якби ми не кріпаки, а перед кріпаками світ замкнений.

А Тарас аж сяє від щастя...

— Стрівай, хлопче, щоб ти мамі стін не мазав, дам тобі й паперу. І відчислив кілька аркушів паперу та подав Тарасикові. А він уже не знає, що з ним діється, не знає як і дякувати доброму старикові. Припав до його рук тай цілує старечу руку. Коробейник погладив Тарасика по голові та й каже до батька:

— А ви його таки вчіть. Хоч він, правда, кріпацька дитина, але буває таке, що й кріпаки виходять у люди.

— Вчити грамоти, то я його дам, бо цікавий він. Та серце болить, що змарнується дитина на панщині.

— Якось Бог милосерний дасть — сказав коробейник і взявся складати назад свій крам, бо вже мати застала стіл свяченим для гостя. Тарас забрав свій скарб-олівець і папір, і вибіг у садок. Там оглядає олівець, оглядає синявий папір і здається йому, що він тепер пан над панами. Узяв якусь дощечку й сів собі під каліною. Поклав дощечку на коліна й уже береться рисувати.

— Що нарисую тепер? — думає. У цій книжці бачив я козака на коні. Ану, нарисую козака... І рисує козака, коня...

— Вдалося — радіє в душі хлопчина. Щоб то ще нарисувати? Спробую нарисувати нашу стару грушу біля хати...

Нарисовав грушу, а потім і хату, а коло хати кудлатий Брисько вигрівається до сонця.

— Тарасе, Тарасе, а де ти? — почувся ненячий голос.

Тарасик швидко зложив папір і побіг у хату.

— Збирайся, підемо до церкви на вечірню — каже мати.

Тарас сховав папір та олівець і за хвилину був готовий. Батько зачинив хату й усі гуртом пішли до церкви. В церкві очі малого Тараса весь час спиналися то на одному то на другому образі іконостаза.

— Дома нарисую таку саму Матір Божу — думав. Ех, коби то я вмів красками малювати — зідхнув.

Тільки вернулися в хату, а він знову до паперу та до олівця. Сів у хаті на прилавку та й рисує Матір Божу. Побачив батько, приглядався хвилинку Тарасиковій роботі та знову зідхнув:

— Ех, коби він не кріпак! Були б з нього люди! — І трохи сльози не закрутилися батькові в очах. На силу їх спинив — не знаючи, що його син, Тарас стане найбільшим Поетом — Пророком України.

НАЙМЕНШІ — КОВЗАРЕВІ...

І ми також, — найменші діти,
Прийшли поклін Тарасові зложити;
І ми також про Нього знаєм,
Хоч ще у книжці не читаєм;
І хоч про Нього нас не вчили,
Ми всі вже Його полюбили.

Говорять — Він писав багато
Про нарід свій, про рідну хату,
Про Україну, люд обдертий,
І їм весь вік служив до смерти.

Говорять — Він любив гаряче
Усіх нещасних і терплячих;
Сам лиха витерпів чимало
За горами, що звуться Уралом.

Говорять — слово "мама" в Нього
Найкраще з словаря цілого,
Святим назвав його Шевченко,
І наказав любити неньку.

І ми підем Його слідами,
І будемо дуже добрі для мамі,
І любити будемо ту близеньку,
І ту другу, велику Неньку.

Ту маму всіх нас — Україну,
І їй служитимем до загину;
Служити будем, працювати,
Щоб щастя-долі їй придбати.

К. М.

COMMEMORATION OF TARAS SHEVCHENKO

People of every country in the world pay homage and revive the sacred memories of their great men. Throughout the year, on special days, praises are sung, excerpts read, words of wisdom quoted, famous deeds remembered of all these great national heroes who through the medium of the voice, pen or sword have made this a free and better world in which we live.

Just as the hearts of the English feel great pride at the name of Shakespeare; just as the hearts of the Scots glow with warmth when celebrating "Bobby" Burn's Day; just as the hearts sing and "Irish eyes are smilin'" on St. Patrick's Day; just as the hearts of all Americans gratefully and spontaneously respond to the name of Abraham Lincoln; so do the hearts of the Ukrainian people in all parts of the universe reflect devotion, reverence and pride to the name of their greatest poet, prophet, and fighter for truth and liberty, Taras Shevchenko.

To understand fully the contribution made by great men, it is often necessary to know the political and social conditions of the era in which they lived and become familiar with their biographies. We know that suppression of thought, poverty, injustice, imprisonment for truth, slavery and love of freedom have greatly influenced the thoughts, deeds and works of outstanding men. So it was with Taras Shevchenko.

Our poet was born March 9, 1814, near Kiev, Ukraine, during the "Feudal Age" period. Although there were a few free tenants, yet most of the peasants (kripany) owed many duties and payments to the lord (didych) in their village. During this time the serfs were not given an opportunity to learn to write or read for fear this acquired knowledge would give them power to gain the freedom which they were denied. Such were the existing conditions in the country and village where our great Ukrainian poet was born.

For a few years he lived the life of a normal child protected and loved by his mother. Then by the early age of nine, Taras lost both his parents and was left to the mercies of the pompous and arrogant landlord, Engelhardt. During the following years of loneliness and unhappiness, which he could never forget, Taras found solace in drawing for which he showed a natural aptitude, and which later brought him the freedom he always hoped to realize.

When Engelhardt moved to St. Petersburg (now Leningrad) Taras was permitted to study with an interior decorator. In time he met Soshenko, a teacher at the Academy of Arts, who recognized a great artistic talent in the young boy and interested two friends in his creative works. With their help and others they bargained with Engelhardt and after a time bought Taras' freedom.

Once a free man, Taras while continuing his studies at the Academy spent there the happiest years of his life. Here he enjoyed for the first time the music of Beethoven, Mozart, and Haydn. Their music reminded him of his beautiful homeland and the Ukrainian songs and he experienced a great nostalgia for his native Ukraine. So intense was his love for Ukraine that he began to scribble poems on scraps of paper. It was then he wrote his famous poem, "Dumy" (Thoughts).

More poems followed until a small booklet entitled "Kobzar" was published in 1840. Later he wrote "Kateryna" and "Haydamaky". When these poems appeared they created much discussion, great interest and favourable comments from his friends. To his people in the Ukraine it was a miracle that the voice of their countryman should come back to give them hope and encouragement and stir them to break their chains of bondage.

Just at this time when Shevchenko was returning to his native land, the police arrested him, April 5th, 1847. He was found guilty—guilty because his poems had given his brothers in the Ukraine hopes of becoming free men. For this he was exiled to Siberia for ten years to military service, "under strict surveillance without the right to draw or write." However, in spite of their vigilance, he managed to continue writing fiery poems to his countrymen.

Not until 1857, two years after the death of Czar Nicholas I, was Shevchenko set free, through the untiring efforts of his friends. After his liberation Shevchenko appealed to his people to fight to the bitter end until the Russian chain of oppression and tyranny was broken, until Ukraine was free and independent.

Shevchenko worked and wrote tirelessly but his hopes were not fulfilled. He could not do more. The great persecutions by the Russians had broken his health and his exile to Siberia shortened his life. His physical health so impaired, Shevchenko died March 10, 1861, "an old man" at the age of forty seven.

Although soon it will be one hundred years since our great poet died—his works and spirit lives among the Ukrainian people in the Old Country and across the seas in all parts of the universe. It is stronger now than it ever was before! His great words of wisdom and appeal for independence for his homeland, Ukraine, is better understood by the people who also fought and won freedom for their country. There is encouragement and support from all who have found refuge on the North American and other free continents. The spirit and fiery poems written by Shevchenko during the ten long years of persecution have found their way into the hearts of all free-loving people of the world.

If Shevchenko, who has been lying asleep for almost a century amid the rolling steppes of his homeland on the shores of his beloved Dnieper, were to come to life, his tired eyes would be filled with tears and his heart with joy to know that his teachings, his appeal to continue the struggle for a liberated Ukraine is met with great sympathy and understanding. "The helping hand" of other nations can make the prophecy and hope of a great poet come true! Pray God that this will be—soon.

Only through the translations of Shevchenko's works will the people of the world understand and be in complete sympathy with this cause, to help make Ukraine free independent. In the past years there have been many translations of various poems from the "Kobzar", to mention but a few by: William Richard Morfill, Ethel Lilian Voynich, Percy Paul Selver, Florence Randal Livesay, Edna Worthley Underwood, Alexander Jardin Hunter, Rev. Percival Cundy, Prof. Clarence A. Manning of Columbia University, Arthur P. and Marion Moore Coleman. And now we have Myra Lazechko Haas, a poetess who is becoming well—known for her own creative works the past few years, and who has undertaken to translate the poems of Taras Shevchenko.

On March 1st, 1959, at the National Home in Winnipeg, Manitoba, Myra Haas received a diploma for her translations of some of the poems. Quote: "This certifies that Myra Lazechko Haas received her diploma of recognition from the Ukrainian Academy of Science for her contribution in the field of Canadian letters and her specialized, outstanding work in the English translation of Taras Shevchenko."

Myra Haas acknowledged the honor bestowed upon her: "I accept this diploma with the deepest pride and gratitude, and I hope that one day in the near future, I can prove myself worthy of everything that this diploma represents".

Myra Haas then discussed her book "The Cranberry and the Thorn" which will contain the translations of Taras Shevchenko's poetry. She chose this title because "the cranberry" symbolizes the colorful, hardy Ukrainians; "the thorn" represents their thorny way of life in the pursuit of liberty and human rights.

"Each poem will be prefaced with an excerpt from the poet's diary, his conversation with friends and his thoughts on the specific time of the poem and the emotion that prompted the poem. The book will close with a thorough analysis of the poet's work in relation to British, American and Canadian poets as it is studied at the University. In this way I hope to determine Shevchenko's poetry on a universal basis to further the understanding of Shevchenko among students, library, critics and interested readers. This publication and analysis is timely because the poet's hundredth anniversary is pending in 1961 and because the Ukrainian language and all literature pertaining to Ukrainian affairs, is now prominent in the schools

and universities of Canada. At no other time in the history of the free world has Shevchenko been so necessary to us, as he is today. Shevchenko has a universal message that cannot be restricted by national or racial boundaries. We have only become aware of what we might lose, by seeing what has been lost in personal freedom, human rights and human dignity. Shevchenko is a just reminder of democracy. As individuals, as citizens of the free world, let us remember him, read him, know him and realize through him, a better world for all mankind.

My book of translation will supplement the three volume set of Kobzar published by the Trident Press."

Preparations are being made by the Ukrainian Canadian Committee for 1961, which will be the centenary of the death of Taras Shevchenko, to erect a monument on the grounds of the Manitoba Legislature, Winnipeg, Manitoba, which is the centre of Ukrainian life.

Premier of Manitoba, D. Campbell in granting the request of the Ukrainian Canadian Committee in 1958 wrote: "Further to our discussion with your delegation and to the correspondence since that time, I now confirm that the Government will be pleased to provide a site on either the west or south side of the Legislative Building grounds for a monument to the memory of Taras Shevchenko."

The present Premier of Manitoba, D. Roblin, also expressed his approval in the following letter: "It gives me great pleasure to extend, through you, greetings to the citizens of Ukrainian origin in Manitoba, and to congratulate you on your plan to erect a monument in tribute to the memory of your greatest poet, Taras Shevchenko.

As I know, many Ukrainian pioneers, coming to Canada, brought with them Shevchenko's writings which were an inspiration to them during the first difficult years of their life in Canada. In appreciation of the poet's works the Ukrainian pioneers organized societies, clubs, dedicated buildings and named schools and settlements in his honor; every year they arranged concerts and plays at which they recited his poems. All this greatly influenced the cultural development in this part of our country and helped to create new and better living conditions here. In that respect we can safely say that Shevchenko's work exemplified a universal moral factor and for that reason he is no stranger in Canada. I personally am proud of the fact that Shevchenko's monument will be erected on the Legislative grounds of our Province.

I wish also to congratulate you that on this occasion, the centenary of the poet's death, you undertook to establish a Ukrainian Canadian Foundation, from the proceeds of which you will be able to further develop your cultural values which will be of mutual benefit to all our citizens.

The erection of Shevchenko's monument in the capital city of our Province, which is the cen-

tre of Ukrainian organizational life in Canada, is an indication of your progress and achievement. All citizens of Ukrainian origin will have an opportunity to come and pay tribute to the memory of their poet and this will enhance better understanding and appreciation of your cultural contribution in the building of our Province and Canada as a whole."

In addition, replying to the request made to Prime Minister of Canada, John Diefenbaker in the letter stated: "I was pleased to learn of the campaign to be inaugurated in the near future by the Ukrainian Canadian Committee to raise funds for the erection of a monument to the memory of the great Ukrainian poet and advocate of freedom, Taras Shevchenko, and also for the establishment of the first Ukrainian Canadian Foundation to finance the cultural activities of your Committee."

These undertakings are of great importance to our nation as a whole and I have no Hesitation

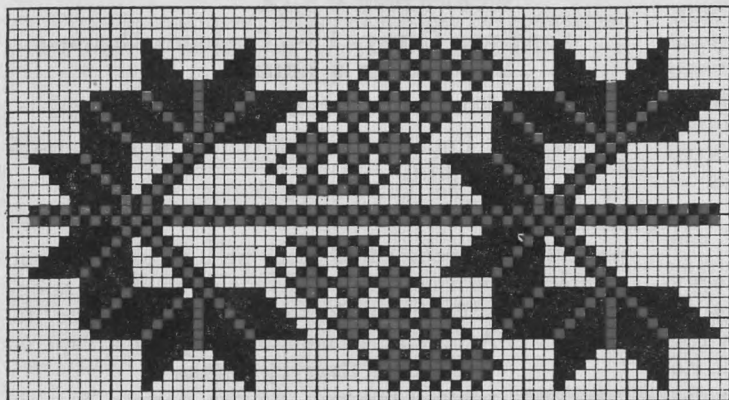
in endorsing them, particularly to my fellow Canadians of Ukrainians ancestry.

My best wishes to all for a most successful campaign."

The Ukrainian Canadian Committee who have undertaken this colossal project of erecting a monument on the grounds of the Manitoba Legislature in the year 1961, are appealing to all people of Ukrainian extraction who live in Canada, United States or any other part of the world, to make this a success. The tentative cost of such a monument will be approximately, \$150,000. Your contributions may be sent to the Ukrainian Shevchenko Committee, 722 McIntyre Building, 416 Main St., Winnipeg 2, Manitoba. Kindly contact the people of your community for this very worthy cause. We need your cooperation and financial support. For more information please write to the Ukrainian Canadian Committee.

Halina Hawryluk Charney

УКРАЇНСЬКА ВИШИВКА

Взір із рукава жіночої сорочки. Знайдений у Смізі, на Волині. Вважає асиметричністю рослинного орнаменту, виведений хрестиками. Взір примінений три рази вздовж рукава, китцями вгору.

Для роз'яснення взору можна дозволити собі на заміну красок, а саме: те, що заповнено чорним, вишити червоними нитками, а червоне вишити чорними нитками.

Іванна Зельська

ПРИВІТАННЯ

Редакція "Жіночого Світу" висловлює Вельми Шановній п. д-р Наталії Полонській - Василенко найкращі побажання з нагоди 75-літнього ювілею її життя та 50-ліття її науково-дослідної праці. Просимо Всевишнього, щоб зберіг нашу Дорогу Ювілятку в добрім здоров'ї ще довгі літа.

ПОМЕРЛА МАРІЯ СКОРОПАДСЬКА-МОНТРЕЗОР

Вночі з дня 10 на 11 лютого ц. р. померла несподівано в Оберстдорфі (Німеччина) на 59 році життя графиня Марія Скоропадська-Монтрезор, найстарша із дочок сл. п. Гетьмана Павла Скоропадського. Вона очолювала після смерті гетьманича Данила верховне керівництво Гетьманського Руху. Законним пересемцем прав і обов'язків в роді Скоропадських являється її молодша сестра, Гетьманівна Єлисавета Скоропадська-Кузім.

Похорон Покійної відбувся в суботу, 14 лютого ц. р. в Оберстдорфі. Хай буде вічна і славна пам'ять Гетьманівні Марії Скоропадській, графині де Монтрезор-Добра пам'ять про неї житиме завжди в серцях українців-гетьманців та кріпитиме їх у праці для України.

"УКРАЇНА В ПИСАНКАХ"

Заходом Пластового Філіателістичного Бюра видано в Торонті прекрасну серію пластових марок "Україна в писанках". Серія складається з 45 марок з писанками різних територій України. Марки виконані кольоровою технікою, оформлені мистцем М. Левицьким. Зразки писанкових узорів зібрав, рисував та приготував до друку о. Я. Єлиїв.

Марки - писанки, що є добрим засобом поширювання знання українського народного мистецтва між своїми та чужинцями, можна набути в ціні \$1.50 за аркуш у пластовій крамниці "Плаї" у Торонті.

В житті української спільноти завершився один етап життя — сповнилося 75 літ від часу, коли українка проявила свою волю до громадського організованого життя, засновуючи свої гуртки в Києві і в Станиславові в 1884 р.

Духові злети її творчого духа та наполеглива завзята праця в усіх ділянках життєвих інтересів ще на схилі ХІХ ст. проламала льоду здавна відмираючих поглядів на підрядне становище жінки в суспільстві.

Українська жінка зробила від тоді великий вклад у життя рідного суспільства, дійшла до певних тривалих осягів та намірена далі шукати все нових шляхів своєї праці для добра й на вимогу всього українського народу.

Прагнення українки тут, поза межами Батьківщини, і в Україні, — одне: добро українського народу, здійснення його волі жити свободним, від нікого незалежним життям. Українка на Батьківщині приневолена мовчати. Чужий її духовості режим не відгукнеться на її болі, потреби й бажання.

Це зобов'язує нас промовити слово за неї і в вільному світі відзначити цю нашу річницю. В тій цілі СФУЖО, що репрезентує українське жіноцтво у вільному світі, скликає — СВИТОВИЙ ЖІНОЧИЙ КОНГРЕС.

Комісії СФУЖО

Для підготовки Студійних Днів Конгресу оснувався ряд Комісій. У Нью-Йорку працює Комісія Культ.-освітня, Зв'язків, Виставки й Молоді, в Нью-арку Комісія Суспільної Опіки, у Філадельфії Комісія Програмова, Виховна й Молоді. Кожна Комісія розглядає проблематику своєї ділянки, щоб її видвинути на Студійних Днях.

Економічна анкета

Матеріал, що його дала економічна анкета СФУЖО, опрацьовує тепер економічна референтура під проводом п. Олени Трофимовської. Анкета дала погляд на економічне положення жінки-емігрантки. Поодинокі відтинки анкети п. Трофимовська обговорить тепер у пресі.

Делегатки

Приїзд делегаток із заморських країн натрапляє на фінансові труднощі. Однак Управа СФУЖО

Саме минає 10 літ, як волею Світового Жіночого Конгресу, що відбувся у Філадельфії, засновано Світову Федерацію Українських Жіночих Організацій (СФУЖО). І в нас закінчився певний етап праці. Треба зробити підсумки її, з'ясувати собі наше сучасне положення у світі та глянути в майбутнє, намічуючи напрямні розвитку в духовому й організаційному аспекті серед жіноцтва у вільному світі.

Закликаємо українське жіноцтво готуватись до активної участі у цьому З'їзді, а все українське громадянство просимо приділити належну увагу цій події в житті національної спільноти.

Конгрес відбудеться в Нью Йорку в часі від 24—27 червня, 1959 р.

Олена Залізняк, голова СФУЖО

Олена Лотоцька і Марія Квітковська, містоголови в ЗДА

Стефанія Савчук і д-р Стефанія Потоцька, містоголови в Канаді

Ніна Коваленко, містоголова в Європі

Ольга Горачук, містоголова в Південній Америці

Ірина Пеленська, містоголова в Австралії

робить усі заходи, щоб коли не з кожної країни, то принаймні з кожного континенту прибула представниця на Конгрес. До тепер уже устійнено делегаток із Австралії, Південної Америки й Європи.

Комісія Статусу Жінки

Цього року, 9 березня, почала радити Комісія Статусу Жінки в Об'єднаних Націях. З нагоди відкриття сесії Національна Рада Жінок Америки влаштовує для делегаток прийняття. У ньому взяли участь члени Комісії Зв'язків СФУЖО — пп. Артеміда Мареш і Олександра Різник.

Українка у вільному світі

Така буде назва книжки, яку видає СФУЖО з нагоди свого Конгресу. Вже надіслали звітлення Об'єднаних Українських Жінок Англії й Німеччини. Підготовляють його й інші члени-організації. Туди увійде загальний огляд СФУЖО за десять літ.

3 НОВИХ ВИДАНЬ

Діма: "ДЕНЬ ПОДОРОЖІ", Мюнхен, 1958, накладом автора, стор. 42.

Свою, давно очіжану подорож, Діма відбула сидючи при вікні. Була зразу нею захоплена — особливо, коли ніжно-білі ромашки пригадали їй Україну.

Подорожні переживання, розмови з пасажирами та інше викликають у душі подібні переживання та спогади. При переїзді границі в Німеччину на зміну гарному настроєві оживають у сер-

ці прикrostі та образи від колишніх "іберменшів", їх знущання над "остарбайтерами", та інші кривдячі події.

В душі наростає одне велике прагнення: щоб вже ніколи-ніколи більше не було в світі війни та щоб величезні витрати грошей на неї могли бути обернені на покращання життєвих умовин.

Наприкінці чемна поведінка німця злагіднює попереднє вороже наставлення й день за вікном стає знов ясний. Читачі прочитають з користю цю книжечку.

Є. С.

УКРАЇНСЬКИЙ ЗОЛОТИЙ ХРЕСТ В АМЕРИЦІ

ВІСТІ З ВІДДІЛІВ УЗХ

34-Й ВІДДІЛ У ГЕМТРЕМК, МІШ.

21 грудня 1959 р. Відділ перевів річні Збори. Голова, п. Юлія Чайківська подала звіт з діяльності за попередній рік. Зазначила, що членок охочих до праці не багато. Подякувала їм за співпрацю та просила, щоб на будуче всі членки пам'ятали, що працю у Відділі не може провадити лише голова та кілька одиниць, але всі мусять доложити рук і тоді Відділ буде сильним і викажеться ще кращими успіхами в своїй праці. Зі звіту голови видно, що 34-ий Відділ був активний внутрі організації. Уряджував часто товариські вечери, пікніки, та також брав участь у громадському житті так в українському, як і американському. Членки працювали в громадських комітетах — Окружній Управі ОДВУ, УКК, Інтернаціональному Інституті. Організація допомогла потрібнучим родинам, американським ветеранам пошпиталях, українським сиротам у Філадельфії і в Європі. Приходу було \$531.00, а розходу \$426.00.

В останньому році 34-ий Відділ дуже піднісся, в чому велика заслуга голови п. Чайківської, та щиро відданих членок, тому членки попросили п. Чайківську перебрати провід на 1959 рік, на що вона, як піонерка цього Відділу згодилася.

Управа на 1959 рік обрана в такому складі: Ю. Чайківська — голова, М. Бушард, П. Зубальська і А. Сухій — заступниці голови, Т. Мойсюк — рек. секретарка, А. Гүменчук — касирка, Борискевич — заступниця, фін. секретарка — М.

Машталер, А. Орлецька — заступниця.

По Зборах влаштовано прийняття Управи, членки приємно перебули час та висловлювали надію на успішну працю у Відділі.

52-Й ВІДДІЛ У СИРАКЮЗ, Н. Й.

Дня 11 січня 1959 р. Відділ перевів Загальні Збори. З касового звіту виходить, що доходів за 1958 рік було \$688.80, а розходів \$557.07. На рік 1959 переобрано ту саму Управу, а саме: голова — Текля Каменюк, заступниця голови — Анастасія Боднар, фінансова секретарка — Тетяна Заліска, заступниця — Михайлина Величко, касирка — Магдалина Дзецюх, заступниця — Текля Шкляренко, рек. секретарка — Анна Танаща, заступниця — Пелагія Трипилюк. Контрольорки — Марія Кравець і Анна Кулич.

По Зборах членки мали перекуску і на гарній й товариській зустрічі перевели приємно вечір. Накінець побажали собі завзяття й успіху в праці в цьому році. Многоліттям для всіх членок закінчено вечір.

52-ий Відділ у Сиракюз це один з найкращих Відділів УЗХ, в якому проходить жертвенна праця і велике зрозуміння для завдань, що стоять перед Українським Золотим Хрестом. Відділ відзначається дуже гарною співпрацею з Головною Управою УЗХ, зібрав поважну суму з коляди та перевів збірку на поміч для письменниці О. Лятуринської.

Головна Управа УЗХ

ЗА КРАСУ І МОЛОДІСТЬ

Одинока рада на занечищену вугорями шкіру це ґрунтовне, систиматичне очищування. Коли це переводимо послідовно кожного вечора, то нема шкіри, байдуже в якому ступені занечищення вона знаходиться, щоб не покращала.

Маємо на увазі не тільки умивання обличчя, а сумлінне очищування, що досягає через всі сім прошарків шкіри аж до самих порів.

Отже кожного вечора перед сном вмасовуємо легко на обличчя і шию очищувальний крем т. зв. Cleansing cream (не жалійте його). Спершу надмір легко стягаємо "клінексом", по кількох хвилинах витираємо решту. Це змиває бруд назовні. Тепер беремося ґрунтовно до бруду, що під сподом. Намилюємо обличчя натовщеним милом т. зв. superfatted soap (поручаємо Allenbury's basic soap) і спеціальною щіточкою до обличчя т. зв. Complexionbrush, вмасовуємо шмучу особливо в місця коло носа і на боріді. Споліскуємо щедрими пригорщами теплої води. Закінчуємо "ритуал" намоченою в алькоголевім розчині, т. зв. Astringent, ваткою, якою легко обстукнуємо обличчя. При ма-

сній шкірі нічний натовщуючий крем кладемо тільки під очі і там де зарисовуються морщини. Вранці змиваємо масну шкіру відваром з цитринової лушпини і накладаємо молочко, т. зв. Powder base lotion, яке хоронить від шкідливих атмосферичних впливів.

Коли шкіра суха, тоді після очищення накладаємо тільки відживний крем і залишаємо на ніч. Рано споліскуємо молоком і холодною водою та накладаємо молочко.

При вражливій сухій шкірі мила не вживаємо, лише т. зв. Skinfreshener на змиття очищувального крему.

Коли лице дуже занечищене, що трапляється особливо при масній шкірі, тоді два рази на тиждень замість мила вживаємо спеціального порошку т. зв. Complexion grains (найкраще надається мука з мигдалових отрубін, т. зв. Almond skin meal). Розробляємо з цього густувату масу і втираємо всюди, крім шкіри коло очей. Змиваємо теплим молоком і споліскуємо холодною водою.

Євгенія Янківська

КОНТЕСТ "Жіночого Світу"

З НАГОДИ ДЕСЯТИЛІТТЯ

Конкурс "Жіночого Світу" з нагоди 10-ліття в повному русі. Досі є 12 оголошених конкурсанток. Крім запованих в останньому числі "Ж.С.", зголосились до участі конкурсту такі пані: Анна Лашук, Саскатун, Саск., Ольга Семенюк, Кірклендлейк, Онт., Катерина Ониськів, Дітройт, Міш., від Українського Золотого Хреста Америки і В. Федорів, Едмонтон, Алта.

Всі конкурсантки, розуміючи вповні вагу й значення "Жіночого Світу" для українського жіноцтва в Канаді й поза Канадою, докладають багато праці й зусиль для матеріального забезпе-

чення журналу. Здобуті осяги-голоси до 10 березня ц. р. подані під світлинами. Четверте місце в конкурсті займає п. М. Стецина з Монреалу, що здобула 20,155 голосів, а на шостому місці стоїть п. С. Романик, Зах. Торонто, з 9,420 голосами. Їх світлин ще немає.

Вітаємо щиро всіх конкурсанток у змаганні та прохаємо членок ОУК і УЗХ та читачок "Ж.С." виявити їм якнайбільше допомоги в їхній праці.

За Конкурсний Комітет:

**С. Проців, голова, Т. Грай, секретарка,
М. Дунець і С. Бубнюк, членки**

АНАСТАСІЯ ТЕРЕБУШ
Торонто, Онт.
33,150 голосів

СТЕФАНІЯ ГРЕНЮК
Виндзор, Онт.
32,200 голосів

ЛЮБОМИРА ЧАЙКОВСЬКА
Вінніпег, Ман.
22,300 голосів

РОЗАЛІЯ МУРЕЙ
Ст. Бонифас, Ман.
15,700 голосів

АННА ДАДИК
Реджайна, Саск.
8,000 голосів

КАРОЛЬКА ЧЕРЕВАТА
Ошава, Онт.
4,600 голосів

ОЛЬГА СЕМЕНЮК
Кірклендлейк, Онт.
1,500 голосів

АННА ЛАШУК
Саскатун, Саск.

ЗВЕРНЕННЯ ДО КОНКУРСАНТОК

Дорогі Пані Конкурсантки!

Я, що зголосилась перша до участі в конкурсті "Ж.С." з нагоди його 10-ліття, хочу виявити свою радість, а разом і гратуляції Вам, моїм "суперницям", за те, що Ви взяли на себе святий обов'язок важкої праці в цій ювілейній змаганні.

Мило мені також бачити імена цих жінок, що зложили свої жертви на мій скромний заклик. Пригадую і прошу решти викликаних мною осіб поспішити зі своїми пожертвами.

Дорогі Пані Конкурсантки! Вірю, що погодились усі, як одна: даймо заклик з нагоди 10-ліття

"Ж.С." здобути **десять тисяч доларів!** Ми, жінки-українки, не повинні захитатись у такій важкій справі, що перед нами. Я вірю у свої сили і вірю, що разом ми можемо доконати чудес. Тому взиваю Вас усіх, дорогі конкурсантки, працюймо щиро й завзято, а наша праця напевно увінчається успіхом.

Ану, всі до праці для спільної ідеї! Хай Всевишній Бог благословить наші спільні труди й подасть нам сили і здоров'я витривати до кінця та виконати вповні успішно наше завдання.

Стефанія Гренюк, конкурсантка з Виндзора, Онт.

ПРО ДОБРЕ ВИХОВАННЯ

Відповідь Вп. П. Єлисеї, Едмонтон, Алта.: На жаль, Ваш лист задовгий, щоб його помістити, однак проблема, що Ви її в ньому заторкуєте, є дуже актуальна й тому я постараюся на цю тему сказати кілька слів.

Добре виховання є тільки пустою фразою, коли воно не має своїх глибоких коренів у нашому найтіснішому колі, в колі нашої родини. Замало є бути дуже коректним, огладженим "виполірованим" тільки тоді, коли нас хтось обсервує, або нам залежить, щоб зробити на комусь добре враження. Куртуазія, пошановання старших, знання, що можна, а що ні, приязна теплота, відсутність вульгаризмів — повинні бути засадничими промоторами в відношенні поодиноких членів родини між собою. Це особливо є дуже важне, коли під увагу входять малі діти. Вони ще не мають розвиненого власного критичного змісту й тому треба дуже вважати що в присутності дітей говориться і робиться. При дітях не вільно розказувати двозначних жартів, бо дитина може в даній хвилині того не розуміти, але колись, як підросте, дана розмова може їй при певних обставинах пригадатися, вона її зрозуміє і тоді почує великий несмак, а то й образу до своєї матері чи батька, що вони щось такого могли говорити. При дітях не вільно вживати поганих і нецензурних слів та фраз. Діти їх дуже скоро (і то як скоро!) вивчають і з великим задоволенням повторяють у найбільше непередбачених моментах. Не одним батькам нераз паленіли лица, як їхня дитина в своїй наївності повторила в школі, чи при гостях, чи перед іншими дітьми те, що вона чула в себе в хаті. При дітях не вільно нікого обмовляти (хоч — на мою думку — обмовляти взагалі не треба), але як комусь дуже хочеться сказати щось уципливого, чи злобного, чи навіть і правдивого, на адресу когось неприсутнього, то краще це робити тоді, коли ви є певні, що діти вас не чують. Дайте дитині змогу самій виробляти собі поняття про людей. Нехай вона не росте з переконанням, що пані Коротенька "є собі звичайна сторожика, а тільки на еміграції зробилася пані", або що пані Дрімська

"зраджує свого чоловіка", а пан Кирпоносий "доробився нечесно".

Дуже часто ми чуємо вислови негодування в сторону сучасної молоді, мовляв вона не вихована, розгукана і т. і. Однак, коли застановимося, то чи не ми самі в цьому винні? Скільки разів дорослі між собою сваряться, вживаючи найпоганіших висловів до себе, а дитина це слухає. Скільки разів мати докоряє доньці, що вона неохайна, а сама ходить від рання до вечора незачесана, неодягнена як слід. Діти ніколи не приймуть зауваг, коли вони не бачать доброго прикладу в батьків.

Однак, незалежно від усього, є певні засадничі правила товариської оглади, що повинні бути викарбовані в дитячій пам'яті, як табличка множення, а саме:

1. При столі ніколи не шкрябатися, колупати в зубах, чесати волосся, чистити нігті.
2. Не жувати голосно страви, не "съробати плинів", не "цмакати" устами.
3. Не лишати в горнятку ложечку, не їсти ножем, не махати вилкою.
4. Не закладати серветку під бороду, тільки класти її на коліна. Не облизувати пальців.
5. Сідати до стола зачесаною, обмитою, чисто одягненою.
6. Вранці з усіма вдома привітатися, а ввечері попрощатися.
7. При столі сидіти на кріслі звичайно, просто, без усяких карколомних штук і позицій, не лягати всім тілом і ліктями на стіл.
8. Не ходити по кімнаті, а особливо по сходах важкими кроками й не тріскати дверми.
9. Не говорити погано про других, про померлих, не вживати заборон і прокльонів.
10. Не входити до кімнати без застукання.
11. Не забирати голосу, коли старші говорять.
12. Не говорити голосно в різних публічних місцях, не робити всяких денервуючих манер, що можуть когось допровадити до "білої пасії".

Віра Кемпе

ЗАМІСТЬ КВІТІВ...

Замість квітів на могилу бл. п. Віри Турус складаю на пресовий фонд "Ж. С." \$5.00 і висловлюю матері своє глибоке співчуття.

**Анна Гриценко, односельчанка
Содбури, Онт.**

* * *

Замість квітів на могилу бл. п. Віри Турус складаємо \$5.00 на пресовий фонд "Жіночого Світу".

**Антін і Анна Гащин
Виндсор, Онт.**

СПІВЧУТТЯ

Висловлюємо сердечне та глибоке співчуття п. Розалії Турус з Виндсор, Онт., членці-піонерці ОУК і постійній передплатниці "Ж. С.", з приводу смерті єдиної доні, Вірці.

Хай Всевишній кріпить її на душі та додасть сили перенести це невимовне горе. — Редакція

* * *

ВІДГУК НА ЗАКЛИК

На заклик п. Стефанії Гренюк складаю \$5.00 на пресовий фонд "Жіночого Світу" та закликаю моїх приятельок зложити свої жертви на підтримку журналу з нагоди 10-ліття. Хто наступний?

Марія Мисевич, Виндсор, Онт.

Організація Українок Канади

РОЗМОВА ЦЕНТРАЛЬНОЇ УПРАВИ ОУК ІЗ СВОЇМИ ВІДДІЛАМИ

1. Контест "Жіночого Світу", що для всіх нас є дуже важливою ділянкою нашої організаційної праці, завдяки повному розумінні нашого членства є тепер у повному розгарі контестової акції. На сьогодні маємо дванадцять контестанток, в тому одна із Дітройт, п. К. Ониськів. Імена всіх інших поміщені на сторінках нашого журналу.

ЦУ ОУК щиро вітає всіх працівниць контесту, бажає їм успіхів у всіх їхніх плянах та прохає членок Відділів та Управи помагати своїм контестанткам.

2. ЦУ ОУК пригадує Управам Відділів, що кольпортаж альманахів є також дуже важливим і ми просимо про нього не забувати. Альманах дуже добре надається для святочних Великодніх подарунків.

3. В ділянці нашої культ.-освітньої праці нам треба відмітити в березні пам'ять Пророка України — Т. Шевченка.

Рік 1959 це проголошений Мазепинський рік!

Пам'ять, велич могутнього духа великого Гетьмана в тому році святкують всі українці.

Доба Мазепи, багата розбудовою всіх ділянок української культури, славно зривом проти найбільшого ворога України, Москви, являється в історії нашого народу світлою добою Мазепинської величі духа!

Її треба нам вшанувати, пригадуючи славу постать гетьмана та його великі діла. Для вшанування цієї дати Відділи дістануть

від ЦУ ОУК окремі матеріали, реферати, які просимо використати у змісті культурної праці. Рівнож просимо не забувати з нагоди Великодня виучування писання писанок, яке є таким прегарним засобом у вихованні молоді та чинником збереження рідної культури.

Коли ж ми вже при близькому Великодні, то пора дати пригадку про збирання святочних оголошень для журналу "Жіночий Світ". Різдвяне число докаже, що навіть невеликі місцевості можуть багато допомогти своїм контестанткам, збираючи святочні оголошення, бо ось гляньте в Різдвяне число скільки зібрали Виндсор і інші Відділи! Тож просимо не забувати про цю справу.

4. Увага: Просимо надсилати річні звіти, виповнюючи звітні форми, які ЦУ ОУК вислала всім Відділам ОУК.

5. Вісті із СФУЖО: як відомо в червні 1959 р. відбудеться Конгрес СФУЖО в Нью Йорку. Це важлива подія в житті українського жіноцтва. Наша Організація як член СФУЖО бере участь у підготовчих до Конгресу Комісіях. З нагоди Конгресу буде видана конгресова книга, до якої просимо надсилати побажання для СФУЖО. Про це докладніше напишемо в найближчому обіжнику. До цієї книги Відділи можуть давати короткі історії своєї діяльності, а також світлини. Одна сторінка в цій книзі коштуватиме \$30.00. Заохуємо Відділи викупити сторінку для себе, або побажання для СФУЖО.

Центральна Управа ОУК

З ДІЯЛЬНОСТІ ВІДДІЛІВ ОУК

ВАНКУВЕР, Б. К.

ПРАЦЯ ВІДДІЛУ ОУК В 1958 Р.

Праця ванкуверського Відділу ОУК йшла по лінії дуже приязної співпраці з Братніми Організаціями. Жіноцтво наше помагало в усіх їхніх імпрезах, що вимагало великих зусиль зі сторони наших членок, коли взяти під увагу мале число активних членок. До них належали: голова Відділу, п. П. Дипчій, п. А. Трач, п. Б. Боднарчук, п. К. Боднарчук, п. Курляк, пп. Шостак і Капустяник та п. Гайдей. Не було одної імпрези, де б їхня поміч у кухні чи на залі не причинилась до її успіху.

Праця Відділу йшла головню в трьох напрямках: придбання гроша, вдержання зв'язків з іншими організаціями та культурні імпрези.

Гріш потрібний нам конечно, бо заборгованість нашої домівки це тягар, що нам усім лежить на серці. Це і причина, що наш Відділ мав 5 вечорниць з танцями та помагав у двох пікніках Братніх Організацій і базарі УНО. З культурних підприємств слід згадати 20-ліття УНО і стріча з генералом М. Капустянським. Оба бенкети з цих okazji були дуже вдалі, принесли не тільки матеріальну користь, але й велику моральну. Представники інших

організацій і запрошені гості з Управи міста мали нагоду пізнати, що наші членки добрі не тільки в кухні, але репрезентують гідно нашу Організацію як бесідниці та декоратори столів.

Намагаємося обов'язково продовжувати традиції великого українського народу. Йорданський Свят-Вечір в 1958 р. був зовсім вдалий.

Найбільш помітною була участь дітей нашого членства у Різдвяній картині з дуже повчальною провідною думкою, що "українські діти скоріше згинуть, а не зрадять своєї віри й України". Сценку підготувала п. Л. Кар-

пінська з допомогою пп. Чайківської й Андріяшин.

З цієї групи імпрез треба згадати про Спільне Свячене з участю членства інших організацій і українців різних віроісповідань і хоч би це одне, що ми всі то одна велика українська родина, змушує нас до вдержання бодай цих двох традиційних моментів.

Рік 1958 був сторіччям Бритійської Колумбії. Наші делегатки в Комітеті для цих святкувань були пп. А. Трач і Б. Боднарчук. Сходин і нарад було багато як і багато праці при влаштуванні виставки українського мистецтва й бенкету. І вкінці участь делегаток нашого Відділу у Крайовій Конференції ОУК, УНО і БО в Торонті. Ванкувер — Торонто це великий простір, і тим самим поважний видаток. Наші делегатки, п. Б. Боднарчук і п. А. Трач самі заплатили кошти подорожі й удержання, а невигоду подорожі (їхали автом п. І. Боднарчука) винагородило їм прегарне враження з Крайової Конференції. Варто було посвятити не тільки куплення одної сукні, а кількох.

Не можу вичислити всієї праці нашого Відділу впродовж цілого року в одному дописі, та хочу обов'язково підкреслити працю голови нашого Відділу, п. Дипчій і господині п. Король. Пані Дипчій дуже енергійно втягала до праці все членство і свою родину з внуками включно, а п. Король як господиня є неоцінена, Закуповує все, що потрібне, а після всіх імпрез найбільше праці спадає на неї і на п. Гайдей. Мені як одинокій членці з "новоприбулих" дуже приємно працювати з жіноцтвом давнішої еміграції та подивляти їх повну посвяту праці для добра нашого Відділу і для збереження доброї слави українського імені.

О. 3.

СПІЛЬНИЙ СВЯТ-ВЕЧІР

Заходом Відділу ОУК у Ванкувері відбуто 18 січня 1959 р. традиційну спільну Святую Вечерю при співучасті членства УНО і БО, представників інших організацій та запрошених гостей.

Голова Відділу ОУК, п. О. Заяць, попросила о. Шевчука посвятити дари Божі, а відтак з'ясува-

ла значення спільного Свят-Вечора та зберігання українських традицій, що поза межами рідного краю має для нас, а вже особливо для молодого покоління, велике значення. Відтак поклікала п. І. Лавришин на господиню вечора.

Пані Лавришин перевела програму згідно з прийнятим звичаєм у нашій організації. Вперше попросила о. Шевчука провести молитву перед Святою Вечерею. По молитві загомонила коляда Бог Предвічний, а після вечері промовці говорили до теми дня та прихильно висловлювались про працю ОУК, що зберігає та плекає свої рідні традиції. Промовляли присутні о. Шевчук з Ванкуверу й о. Мартинів з Лулу Айленд. Обоє отців п. Лавришин щиро привітала на Святій Вечері. Далі забирали слово голова Філії УНО, п. Ільницький, голова КУК, п. Стенько, кол. голова Центральної Управи ОУК, п. А. Тарновецька, член КЕ УНО, п. І. Боднарчук, п. Заяць від УСГ, п. Касюхнич і п. Курляк, голова Т-ва І. Франка з Лулу Айленд. П. З. Андріяшин відіграв дві пісні на піяно.

Наприкінці п. І. Лавришин дякувала всім за участь і всім, що причинилися до успіху Спільної Святої Вечері.

І. Лавришин, секр.

СТ. БОНИФАС, МАН.

З ПОДРУЖНЬОГО ЮВІЛЕЮ НА НАРОДНІ ЦІЛІ

День 1 листопада, 1958 року був для п-ва Петра і Серафими Велів незабутнім святом. Того дня заходом родини, краянів і Відділу ОУК у Ст. Бонифас при співучасті великого числа прилетів визначено 25-ліття їхнього подружнього життя.

У просторій залі дому УНО в Ст. Бонифас, виповненій вщерть гістьми, що прийшли звеличати п-во Велів з їхнім ювілеєм, при дверях зустріли ювілятів найближча рідня — дочки Славка, Єлисавета й Леся, сестра, п. Анна Ендрус і голова Відділу ОУК, п. Анна Копичанська. Велику несподіванку зробила для батьків їх найстарша дочка Славка Па-

П-во П. і С. Вель

стир, яка приїхала з Торонта на це родинне свято зі своєю маленькою донею, та тількищо при дверях її батьки побачили. Це була справді зворушаюча хвилина не тільки для п-ва Велів, але для всіх присутніх.

Ювілятів запроваджено за стіл, гарно прибраний квітами й барвінком. Господарем свята був п. Брененштуль, кузин п-ва Велів. Отець К. Гаврилів, парох української католицької церкви св. Петра й Павла в Ст. Бонифас, провів молитву перед вечерею та опісля висловив на адресу ювілятів щирі слова признання за примірне життя, гарне виховання дітей та за вміння погодити приналежність до церкви й організації, де вони як у церкві, так і в організації є добрими й активними членами. Крім о. Гаврилова промовляли ще дочки п-ва Велів, сестра пані Вель, п. Ендрус, стричний брат, п. Петро Вель, краяни, п. А. Пелесай з Едмонтону, п. В. Копичанський від Філії УНО і БО у Ст. Бонифас, п. В. Костів від Філії УНО і БО у Вінніпегу, п. Мелешук від вугольної кооперативи, кузинка, п. А. Гудзюнис, яка також вручила п-ву Велям дарунок від присутніх і п. А. Копичанська. Вона передала ювілятам квіти від Відділу ОУК. Всі промовці підносили заслуги п-ва Велів як у приватному, так і в організаційному й особистому житті та бажали їм ще багато здоров'я і щастя в май-

бутності та дочекати до золотого ювілею. Також прочитано низку привітальних листів і телеграм. Після гарної і багатоглибкої вечірньої розважки гості задоволено повернулися до своїх домівок.

На другий день під час гостини для рідні і ближчих приятелів переведено збірку на народні цілі: "Новий Шлях", "Жіночий Світ" і КУК. Жертви зложили: по \$10.00 — п. Петро Вель (стрижний брат), по \$5.00 — п-во П. і С. Велі, по \$3.00 — п. С. Носаль, по \$2.00 — п. П. Пастир, по \$1.25 — п. Т. Стефанишин, по \$1.00 — пп. М. Хам, І. Кучер, М. Обухівський, І. Копінський, І. Вель, А. Пелесай, Брененштуйль, В. Копичанський, В. Говіка, Бовмен, А. Ендрюс, по 50 ц. — Карплюк, В. Вергун, Е. Мілер, С. Головатий, Р. Мурій.

Всім жертводавцям щира подяка, а п-ву Велям багато здоров'я і всього добра на шляху другого 25-ліття.

Присутня

ВІННІПЕГ, МАН.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Дня 11 січня 1959 р. відбулися Річні Загальні Збори ОУК у домі УНО. Збори відкрила голова, п-ні А. Шеремета, привітала всіх приваних і запропонувала вибрати Президію Зборів. Вибрано п. Л. Чайковську і заступницю голови ЦУ ОУК, п. Є. Ситник, а на секретарку запрошено п. Л. Калинюк.

Пані Є. Ситник відчитала спеціальну молитву, яка своїм змістом закликала до єдності й праці всіх членок ОУК. Потім відчитала прізвища всіх померлих членок. Їх пам'ять вшановано постанням із місць і однохвилинною мовчанкою.

Опісля приступлено до звітів членів Управи з цілорічної праці. Звітували: голова — п. А. Шеремета, заст. голови — п. В. Кобилянська, фін. секр. — п. А. Білоус, рек. секр. — п. Л. Калинюк, культ.-освітня реф. — п. Л. Чайковська, представниця до КУК — п. М. Тиктор, предст. до Червоного Хреста і хворих — п. А. Довжанська, касирка — п. Р. Гу-

цуляк, від Провірної Комісії п. О. Семака. Всі звіти прийнято одноголосно й уділено абсолютну уступачу управі.

Потім вибрано нову управу на 1959 рік в такому складі: голова — п. А. Шеремета, 1-ша заступниця — п. Л. Калинюк, 2-га заступниця — п. В. Кобилянська, рек. секр. — п. Р. Піуш, фін. секр. — п. А. Білоус, касирка — п. Р. Гуцуляк, членка управи — п. О. Семака, культ.-освітня реф. — п. Л. Чайковська, реф. преси — п. М. Тиктор, Рідношкільний Комітет — п. А. Калинюк, представниця до КУК — п. М. Тиктор, п. С. Залозецька і п. К. Кушнір, кольпортерка "Жіночого Світу" — п. С. Бирик, відвідувачки хворих — пп. А. Довжанська, П. Нагорняк і К. Кушнір, господарині — пп. Л. Костів, М. Костів, А. Довжанська, П. Нагорняк і Д. Нецкар. До Контрольної Комісії вибрано пп. А. Кінах, К. Кушнір і Д. Нецкар.

Треба зазначити, що Збори відбулися в поважному настрої і по діловому. На зборах були привані як гості кількох членів Управи Філії УНО з дорадчим голосом.

Загальні Збори закінчено відспіванням "Не пора" і "Боже щастя".

М. Тиктор, прес. реф.

МОНТРЕАЛ, КВ.

З НЕСПОДІВАНОЇ ГОСТИНИ НА ПРЕСУ

Після вибору нової Управи монреальського Відділу ОУК, влаштовано несподіванку нашої довголітньої членці і кольпортерці "Жіночого Світу", п. Марії Дейнеці з нагоди 60-ліття її уродин.

В неділю, 4 січня ц. р. за ініціативою п. Марії Чайківської та при співучасті молодшої п. С. Дейнеки з донечками, відбулося чайне прийняття у приватному домі Ювілятки. Дружня атмосфера і піднесений настрій гармоніювали з гарно й щедро прибраними столами. Пані М. Чайківська, бажаючи сердечно в імені всіх присутніх багатоліття й успіхів в особистому та організаційному житті, передала Юві-

лятці практичний дарунок. Пані М. Дейнека зворушено дякувала за милу несподіванку і дарунок. Голова, п. Анастасія Білик, виголосила слова щирого привіту і пригадала присутнім про матеріальні потреби "Жіночого Світу". Присутні щедро відгукнулись на заклик п. Білик та зложили \$42.00 на пресовий фонд "Жіночого Світу", з чого самі п-во Дейнеки жертвували \$12.00. Всім жертводавцям щира подяка.

СПІЛЬНИЙ СВЯТ-ВЕЧІР ТА ТРАДИЦІЙНА ЩЕДРИВКА

Як рік-річно, так і цього року, в неділю, 11 січня членки нашого Відділу разом з Братніми Організаціями УНО, влаштували спільну Свят-Вечерю. Голова, п. А. Білик, з нагоди Свят Різдва Христового промовляла щиро і змістовно. Наші пильні господарині, п. М. Чабан і п. М. Стецишин вміло радили господарською честиною.

В неділю, 18 січня наші членки, розділившись на групи і незважаючи на глибоко засипані снігом вулиці Монреалу, ходили щедрувати. Гроші призначено на сплату довгу нового Національного Дому, організаційний фонд і допомогу українській школі в Німеччині.

Культ.-освіт. реф.

ЗАХ. ТОРОНТО, ОНТ.

Заходом членок Відділу ОУК влаштовано 15 листопада, 1958 р. чайний вечір з бінгом для членства УНО, ОУК і приятелів.

Невелика, але добре дібрана публіка гарно забавлялася. При цьому варто згадати, що на бінго дарували нагороди такі членки: місто голова, п. С. Романик на \$6.00 і печиво до чаю, голова, п. Є. Даниляк, вишитий стрій на ляльку і спідничку, п. Р. Бойко ляльку, п. А. Хрущ до кухні товарів на \$2.00 і печиво, п. Ю. Стангрет печиво й хустину. Ці щедрі подарунки принесли кілька десятків доларів на Фонд Відділу.

Вечір пройшов дуже гарно

Щира подяка вище згаданим членкам за пожертву, а всім присутнім за участь.

АНДРІВСЬКИЙ ВЕЧІР

Заходом Відділу ОУК у Західному Торонті влаштовано Андріївський вечір. При цій нагоді п. С. Савчук, голова ЦУ ОУК, виголосила промову до своїх колишніх учениць, закликаючи їх ставати в ряди Молодечого Відділу ОУК та разом працювати для добра українського народу.

Голова Відділу, п. Є. Даниляк, дякувала п. Савчук за гарну промову та за звеличання вечора своєю присутністю.

Пані С. Романик і п. В. Марусяк підготували відповідну сценку з нагоди Андріївського вечора та розвеселили своєю грою приєднаних. Пані С. Гонта згадала про андріївські звичаї в рідному краю, а гостя, п. Улян згадала колишні часи, порівнюючи їх з теперішніми. Пан В. Марусяк розповів про цікаві звичаї з нагоди св. Андрія на Буковині. Спільною перекусом закінчено цей милий вечір.

Т. Грай

ТОРОЛД, ОНТ.

З НАГОДИ НАБУТТЯ ДОМУ НА НАРОДНІ ЦІЛІ

16 листопада 1958 р. з нагоди набуття нового дому п-ва Підзамецьких, їхні сини з родиною, односельчани, приятелі, і місцеві, і здалека, як з Торонта, Гемилтону і Веланд прибули до Торолд і влаштували п-ву Підзамецьким несподіванку. Зайнялись тим місцеві пані, п. Миросевич і інші, а господинею була пані Матейко з Веланд, Онт. Отець Дзюрман відкрив гостину молитвою. По вечері їхній син Карло від своєї і братови родини побажав своїм батькам кріпкого здоров'я і довго прожити в щасті у своїм новім домі. Опісля зложили побажання п. Миросевич, п. Іван Причулик з Торонта, а також о. Дзюрман. Відтак пані Матейко вручила від усіх присутніх дарунок у коверті. П-во Підзамецькі щиро дякували всім, що їх вшанували і за дарунок.

З переведеної збірки призначено на "Жіночий Світ" по \$5.00.

Щира подяка всім жертводавцям, а п-ву Підзамецьким щасливого довгого життя.

Присутня

РЕДЖАЙНА, САСК.

З ЮВІЛЕЮ НА ПРЕСУ

День 14-го лютого 1959 року був для п-ва Івана і Павліни Харик незабутнім святом. Того дня заходами Відділу ОУК в Реджайні при співучасті великого числа приятелів відзначено 25-ліття їхнього подружнього життя.

П-во І. і П. Харик

Простору залю дому УНО в Реджайні виповнили вщерть гості, що прийшли звеличати п-во Хариків із їхнім ювілеєм. Коли ювіляти ввійшли на залу, присутні прийняли їх рясними оплесками. Відтак запроваджено ювілятів за стіл, гарно прибраний квітами та заложений українськими стравами.

Господарем свята був п. Загарук. Молитву провів п. М. Піварчук. Після молитви п. Загарук висловив на адресу ювілятів слова признання за їх примірне життя та приналежність до церкви й до організації.

По вечері господар покликав до слова голову Філії УНО, п. Гр. Дадика, який подав перебіг життя ювілятів та побажав їм кріпкого здоров'я й дочекати до золотого ювілею. Відтак говорила голова Відділу ОУК, п. О. Пухала. Вона передала п-ву Харикам гарний дарунок від усіх присутніх. Наприкінці покликано до слова пані Харик, що дякувала всім за милу несподіванку та за гарний дарунок.

На другий день п-во Харики запросили своїх приятелів на обід. Під час обіду голова Філії УНО, п. Г. Дадик закликав до збір-

ки на українську пресу. Присутні зложили \$21.50 на "Жіночий Світ". Всім жертводавцям щира подяка, а панству Харикам бажаємо доброго здоров'я на дальшій шляху їхнього життя.

Присутня

ПОДЯКИ

Почуваюся до милого обов'язку щиро подякувати за милу несподіванку, що мені влаштовано з нагоди моїх уродин — 60-ліття з дня народження.

Сердечно дякую п. Марії Чайківській як ініціаторці за організацію гостини і за побажання для мене. Щиро дякую всім членкам ОУК, моїм селянам і моїм дітям і внукам за побажання, гарні співи та дуже цінний подарунок. Я не забуду доки житиму цієї гостини.

Ще раз усім щиро спасибі.

Марія Дейнека, Монреал, Кв.

Цією дорогою складаю найщирішу подяку друзям і приятелям за вияви щирої приязні під час мого перебування в шпиталі при Саскатунському університеті.

Вперше висловлюю сердечну подяку за квіти місцевому Відділові ОУК. Не з болу по важкій операції, а з радості я плакала, коли пробудилася і побачила різноманітні природні квіти. Я дихала їх життям. Не менше зворушили мене прекрасні квіти від п. Дон Борк — адвоката з Реджайни, щирого приятеля мого сина Романа, що саме прилетів літаком і я тільки материнним серцем відчувала його присутність, а запах квітів збудив мене, здавалось, від вічного сну.

Всім щиро дякую за квіти, листовні співчуття і бажання скорого виздоровлення та різні дарунки. А головню дякую пп. Завадюк і Залещук, котрі відвідали мене від Української Православної Церкви, далі п-ву Найчукам, пп. Семків, Грицан, Грещук, Кінаш, д-рові В. Яшанові, пані Райт, пані Барнард, пані Гібсон, п. Д. Райт, паннам Вірі Мороз, Ленет Луїс, Еленор Глазєр, Естер Кейфер і всім тим, що їх може призабула. Хай Господь буде для них милосердний за їх добре серце. Наприкінці дякую

д-рові Лянда і д-рові Берри за успішну операцію і за опіку норсі Бойкович та поручаю всім їх спеціальне звання.

Правдивих і щирих друзів тільки в біді можна пізнати.

А. Лащук, Саскатун, Саск.

Почуваємося до милого об'язку скласти щиро-сердечну подяку всім, що зайнялися і припинилися до влаштування нам прийняття з нагоди 25-ліття нашого подружнього життя.

В першій мірі дякуємо дочкам — Славці, що приїхала аж з Тонтона на це родинне свято, Єлисаветі й Лесі, сестрі Анні, братові Петрові з дружиною, кузинові Брененштуйль з дружиною, країнам та Відділові ОУК. Зокрема дякуємо п-ву Копичанським, п-ву Хамам, п-ву Каптіям і п-ву Гудзюнісам. Дякуємо всім, що не жаліли часу ні труду та зайнялися підготовкою ювілейного свята для нас. Дякуємо о. К. Гавриліву й усім гостям, що своєю

присутністю вшанували й обдарували нас з 25-літтям та тим, що прислали нам телеграфічні й листовні привітання. Також висловлюємо сердечну подяку Управі Філії УНО у Ст. Бонифас за відпущення залі на прийняття. Всім ще раз щире українське спасибі за гарну й милу гостинну, яка залишиться назавжди в нашій пам'яті милим спомином.

Вдячні

Петро і Серафима Вель
Ст. Бонифас, Ман.

КУХОВАРСЬКІ ПОРАДИ

СТАРОКРАЙОВІ МАЛЕНЬКІ ПАЙ

1/3 горнятка товщу (шортенінг)	1 ложечка солі
2 горнятка м'яки	3 столові ложки цукру
4 малі ложечки порошку до печива (бейкінг павдер)	1 яйце
	2/3 горнятка молока
	6 яблук

Потяти товщ ножем дрібно на стільниці. Пересіяти м'яку і порошок до печива два рази, замішати з товщем легенько, додати цукор, сіль і яйце та влити молоко. Замішати подібно як на пай м'яке тісто, викачати на столі валок (у роді грубої ковбаси) та потяти на квадратики. Розтати до міри, щоб можна завити половину яблука в кожний квадратик. Яблука обібрати зі шкурки, розтати на половину, перетинаючи хвостик, вичистити зернятка з середини і наповнити цукром. Тоді обвинути тісто кругом яблука в роді квітки. Поскладати на натовщену бляху та пекти при температурі 375 ст. Ф. 30 хвилин. По часі 20 хвилин печива долити сироп і пекти до готовності.

Сироп: 1/2 горнятка жовтого цукру (бравн шугар) і 1 горнятко води, варити 3 хвилини.

СТАРОКРАЙОВІ ПИРІЖКИ

2 пачки сухих дріжджів	1 яйце
1/2 горнятка літеплої води	2 жовтки
1 ложечка цукру	1 1/2 склянки молока (на пів з водою)
2 ф. м'яки	1 ложка товщу (шортенінг або масло)
2 ложечки солі	
1/4 горнятка цукру	

Дріжджі, викислі до міри, вимішати й видити до м'яки. Влити тепле молоко й місити рукою, як напр. тісто на паску, додаючи м'який неперетоплений товщ.

Замішене тісто накрити в посудині накривкою і грубшим рушником та залишити в теплі, щоб підросло. Тоді знову помісити. А коли вдруге підкисне, посипати стільницю м'якою і столовою ложкою накладати на стільницю тісто. Розкатати та накладати начинку: картоплю з сиром, потяти яблука, вимішані з цукром, чи

сливки наповнені в середині цукром. Зложити тісто до купи в роді пиріжка. Розтопити на ринці ложку масла й вкладати рядком пиріжки. Коли підійдуть угору, вложити до печі та пекти при 300 ст. Ф. 3/4 години. По часі 1/2 години печива покласти зверху дві ложки квасної сметани і пекти до готовності. Їсти самі або зі сметаною.

Подала Катря Янківська

КАРТОПЛНІ ОЛАДКИ (ПЛЯЦКИ) ЗІ СМЕТАНОЮ

2 ф. картоплі	сіль до смаку
3/4 горнятка м'яки	1 яйце
1 1/2 ложки цукру	2 ложки товщу
1/2 ложечки соди до печива	3/4 горнятка сметани

Обчищену відварену картоплю протерти крізь сито, добре змішати з просіяною м'якою і з сухими складниками, додати яйце та ще раз добре вимішати. Приготовлену масу виливати ложкою на сковороду (пательню) з розігрітим товщем і смажити оладки на ній з обох сторін до рум'яна. Подавати з доброю квасною сметаною.

ЗАПІКАНІ БУЛОЧКИ З ШИНКОЮ І СИРОМ

1 ложка оцту	1 ложка мішаного потовченого коріння
2 ложки кукурудзяного сиропу (жирн сироп)	8 кусників житнього хліба
1 зубчик часнику, дрібно посічений	1 1/2 горнятка дрібно посіченої зеленої капусти, приправленої сіллю, майонезом та цукром до смаку (кол-сла).
1 лавровий листок	
1/2 горнятка води	
1 пушка (12 унцій) яловичого м'яса — (біфловф)	

Змішати оцет з 1 ложкою сиропу в малому горщику та додати часник, лавровий листок і воду. Поставити в цей розчин м'ясо та варити під покривкою 10 хвилин. Обвернути, дати решту сиропу, посипати товченим корінням, накрити і знову варити 10 хвилин на легкому вогні. Вибрати м'ясо з води, пократити на 12 кусників, і покласти на половинках посмаженого маслом хліба, наложити капусту та прикрити другими половинками хліба. Добрі, т. зв. "пастрамі" канапки.

ПРЕСОВИЙ ФОНД "ЖІНОЧОГО СВІТУ"

М. Дейнека, Монреал, Кв. (збірка на уро- динах)	\$40.00
Відділ ОУК, Вінніпег, Ман. (з чайного прий- няття в п. Довжанської \$24.00, від п. Л. Костів \$10.00)	34.00
Відділ ОУК, Монреал, Кв. (щедрівка)	25.00
Т. Грай, Торонто, Онт. (з поминок по бл. п. дружині В. Марусяка)	16.00
Відділ ОУК, Ст. Кетеринс, Онт. (з 36-ліття по- дружнього життя п-ва Козакевичів у Вайнленд, Онт.)	13.00
Відділ ОУК, Ст. Бонифас, Ман. (щедрівка)	10.00
А. Войтович, Віндзор, Онт.	10.00
А. Гнатюк, Саскатун, Саск. (з уродин п. О. Конопки)	8.00
С. Вишнецька, Торонто, Онт.	6.50
Г. Дершко, Саскатун, Саск. (збірка, на яку зложились по \$1.00 пп. М. Бедзик, А. Гна- тюк, Г. Дервшко, М. Жеребецька, Н. Не- белюк і Д. Турянська)	6.00
М. Мисевич, Віндзор, Онт.	5.00
З. Маріяш, Дітройт, Міш.	2.50

І. Лавришин, Ванкувер, Б. К.	2.00
В. Підсадна, Гемилтон, Онт.	2.00
А. Лаба, Шікаго, Ілл.	1.50
К. Сиротюк, Торонто, Онт.	1.50
П. Блаженко, Гемилтон, Онт.	1.00
К. Дякунчак, Торонто, Онт. (коляда)	1.00
А. Ендрус, Вінніпег, Ман.	1.00
С. Михайлів, Вудсайд, Н. Й.	.50
А. Семотюк, Вінніпег, Ман.	.50
Е. Слюзар, Каракас, Венесуела	.50
Л. Слюзар, Монреал, Кв.	.50

Всім жертводавцям сердечна подяка за допо-
могу.

Адміністрація "Жіночого Світу"

Від Редакції: Кутки любителів квітів і
городництва, що їх у цьому числі не поміще-
но з браку місця, появляться в черговому чи-
слі "Жіночого Світу".

Від Адміністрації: Дорогі перед-
платниці(ки)! Не чекайте на окрему
пригадку в справі вирівнювання передпла-
ти, а гляньте на дату біля своєї адреси
на журналі. Якщо передплата вже скін-
чилася, відновляйте її зразу самі.

Впродовж 10-ліття "Жіночого Світу"
просимо приєднати бодай одну-дві нових
передплатниць. Докажіть ділом вашу
прихильність до свого журналу.

Побажання від

JACKSON & BARNARD
ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ
і
АМБУЛЯНСОВЕ ОСЛУГОВУВАННЯ
SUDBURY, ONT.

КРЕМИ Євгенії Янківської:

Гормонові проти зморщок	\$2.75
Вітамінкові відживні	\$1.85
Підклад під пудер ("Павдер Бейз Ло- шен")	\$1.25
"Астрінджент" на стягнення порів	\$1.25
Молоко до рук "Генд Лошен"	\$0.95
"Скин Фрешенер" — туалетна вода на зелах	\$1.25

Висилається за післяплатою.

Адреса:

MONA LISA COSMETICS MFG.
84 Pricefield Rd. Toronto, Ont.

В НАС МОЖЕТЕ НАБУТИ РІЗНОГО РОДУ МАТЕРІІ.
НАШІ ЦІНИ УМІРКОВАНІ.
ЗАХОДЬТЕ ЗАВЖДИ ДО ШВАРЦА!

SCHWARTZ
Quality Silks & Woollens
28 Elgin St. — Sudbury, Ont. — Phone 58651

П И Й Т Е

SILVER FOAM

НАПИТКИ

"КОЛА - ОРЕНДЖ - ЛЕМОН"
SUDBURY, ONT.

ДРУКАРНЯ "НОВОГО ШЛЯХУ"

Д Р У К У Є :

- Часописи
- Книжки
- Словники
- Памфлети (брошури)
- Молитовники
- Каталоги
- Календарі
- Календаріоми (педс)
- Летючки
- Шери (уділи)
- Сертифікати
- Грамоти
- Наголовні листи
- Коверти
- Обіжні листи
- Адресові наліпки
- Прив'язки (Tags)
- Весільні запрошення
- Родинні повідомлення
- Тикети вступу
- Базарові тикети
- Тикети до передержки
- Бизнесові картки
- Бизнесові форми
- Білянсові зіставлення
- Стейтменти
- Інвойси (рахунки)
- Мапи

ТА ІНШІ ПРАЦІ З ОБСЯГУ ДРУКАРСЬКОЇ ШТУКИ. ПРИСТУПНІ ЦІНИ, СОЛІДНА І ШВИДКА ОБСЛУГА!
Замовлення з-поза Вінніпегу виконується в якнайскорішому часі. При більших або постійних
замовленнях — відповідна знижка.

Замовлення на часопис і друкаські праці слати на адресу:

NEW PATHWAY

P. O. Box 785

Tel. 93-1976

Winnipeg, Man.

MRS. A. **B499167**
10440 - 152 ST.,
EDMONTON, ALTA.

AUG. 57

LEBEL ET FILS
AND SON
CLEANERS

БЕЗПЕЧНЕ ПЕРЕХОВУВАННЯ ХУТЕР І ПЛАЩІВ
142 Eyre Street
Phone: O.S. 39535 Sudbury, Ont.

A. LAFRANCE & SONS LIMITED

- У хутрянім бізнесі понад сорок років
  - Вирібники хутер
  - Запевнене приміщення тривалого переховування хутер
- SUDBURY, NORTH BAY, SAULT STE MARIE

375 Laforest at Kathleen St. Phone OS 3-5312
ROYAL PHOTO STUDIO
ВЕСІЛЬНІ, ГРУПОВІ, ДИТЯЧІ ФОТОГРАФІЇ
P. E. GUIMOND, радний міста Садбури, Онт.
SUDBURY, ONT.

ЖІНКИ! Купуйте зимові плащі
у
JOHNSON'S FURS
SUDBURY, ONT.

БАЖАЄМО ПОСТУПУ!
**J. E. BLAIS JEWELLERS
LIMITED**
73 Elm St. E.
SUDBURY, ONT.

BANNON BROS

МЕБЛІ • ФІРАНКИ • ПЕЧІ
ХОЛОДІЛЬНИКИ • ЛІНОЛЕУМ • КАРПЕТИ
ТЕЛЕВІЗІЯ
Sudbury, Ontario Ph. OS 44243

Бажаю вам витривалості у вашій праці
українські жінки!
O. J. GODIN, M.P.
4 DURHAM N. PHONE OS 3-3639
SUDBURY, ONT.

BLUE'S

МОДНІ І ЯКІСНІ ОДЯГИ
для
ДОРОСТУ І ДІТЕЙ
24 Durham St. Sudbury, Ont. Ph. OS 37613

Дай Вам Боже успіхів, українські жінки!
RODGER MITCHELL, M. P.
SUDBURY, ONT.

Бажаємо Вам поступу
ПАКЕТ І СИНІ
J. T. PAQUETTE & SON'S LTD.
SUDBURY, ONT.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ОДЯГ

ДОБРА НОВИНА! — ЧИТАЙТЕ ВСІ!
Вже вийшла з друку і є в продажі книжечка
КАТЕРИНИ АНТОНОВИЧ

знавця українського народного мистецтва

Ця книжечка подає точний опис і крій українського народного жіночого вбрання включно з двома двокольоровими таблицями взорів. Є там також пояснення щодо вигляду народного одягу для малих дівчаток та опис і крій чоловічих шараварів. Вступні і кінцеві завваження про народне мистецтво і наші традиції доповнює зміст цього цінного і так необхідного підручника для всіх, хто цікавиться і бажає причинитися до поширення правильного українського народного одягу на сцені — хороших, танцювальних і драматичних гуртків чи інших ансамблів.

Підручник "Український народний одяг" має 24 двоколонні сторінки, багато ілюстрований. Мистецька обгортка і рисунки Катерини Антонович.

НАКЛАД ОБМЕЖЕНИЙ. — ЦІНА 50 ЦЕНТІВ. — КНИГАРНЯМ ВІДПОВІДНИЙ ОПУСТ.
Замовляти на адресу:

WOMAN'S WORLD
Box 791 — Winnipeg, Man., Canada.